

Transitieplan

Nieuwe pensioenregeling ondergebracht bij een pensioenfonds

Naam onderneming en datum

Het transitieplan is vormvrij. Dit sjabloon is opgesteld door werkenaanonspensioen.nl en wordt onderschreven door:

Transitieplan

Het transitieplan biedt inzicht in de samenhang tussen de verschillende keuzes die in het arbeidsvoorwaardelijk overleg in het kader van de overstap naar een premieregeling met een leeftijdsafhankelijke premie zijn gemaakt en de wijze waarop wordt omgegaan met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten. Daarnaast wordt in het transitieplan gemotiveerd waarom de transitie (en daarmee het geheel aan gemaakte keuzes) leidt tot een evenwichtige overstap naar het nieuwe pensioenstelsel.

Het transitieplan bevat de verantwoording waarom voor de betreffende invulling van de nieuwe pensioenregeling is gekozen, hoe wordt omgegaan met de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten én waarom er sprake is van een evenwichtige overstap. In het transitieplan dient zowel het besluitvormingsproces als het eindresultaat te worden weergegeven. Het gaat daarbij niet alleen om het opnemen van het eindresultaat – de gemaakte keuzes – van het overleg tussen werkgever(s) en werknemers(vertegenwoordiging), maar ook om het beschrijven van de afwegingen die tot deze keuzes hebben geleid. Dit betekent onder meer dat inzicht moet worden gegeven in de voor- en nadelen van de verschillende mogelijkheden én de overwegingen onderbouwd met berekeningen waar van toepassing.

In het transitieplan moeten een aantal onderwerpen verplicht worden uitgewerkt. Zo moet de keuze voor een pensioenregeling worden toegelicht, de effecten van de overstap op de nieuwe pensioenregeling per leeftijdscohort in kaart worden gebracht, afspraken over compensatie worden vastgelegd én de evenwichtigheid van de transitie als geheel worden onderbouwd. Deze wettelijk verplichte onderdelen van het transitieplan zijn uitgewerkt in de verschillende hoofdstukken van dit sjabloon.

Iedere situatie is uniek en bij ieder hoofdstuk is er ruimte voor extra toelichting. Onderliggende berekeningen en andere relevante documenten kunnen als bijlagen worden toegevoegd. In de hoofdstukken is ruimte om naar bijlagen te verwijzen.

Het transitieplan is een waardevol instrument in het arbeidsvoorwaardelijke proces tussen werkgevers en werknemers. Via het hoorrecht kunnen ook representatieve verenigingen van pensioengerechtigden en/of gewezen deelnemers hun visie op het transitieplan geven. Aangezien het pensioenfonds de implementatie van de transitie en nieuwe pensioenregeling moet uitvoeren is intensieve afstemming met het pensioenfonds tijdens de arbeidsvoorwaardelijke fase essentieel.

De werkgever is verantwoordelijk voor het tijdig en volledig opleveren van het transitieplan. Indien de werkgever is aangesloten bij een bedrijfstakpensioenfonds rust deze verplichting op de partijen die de pensioenregeling zijn overeengekomen, dit geldt zowel voor verplicht aangesloten werkgevers als voor vrijwillig aangesloten werkgevers. Bij een beroepspensioenfonds rust deze verplichting op de beroepspensioenvereniging.

Het transitieplan is vormvrij. Met het doel de arbeidsvoorwaardelijke partijen te faciliteren bij de overstap naar het nieuwe pensioenstelsel is dit sjabloon opgesteld vanuit het samenwerkingsverband van werkenaanonspensioen.nl. Dit sjabloon is bedoeld werkgevers en werknemers die de pensioenregeling onderbrengen bij een pensioenfonds.

De Stichting van de Arbeid, het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Pensioenfederatie, VNO-NCW, MKB-Nederland, LTO-Nederland, FNV, CNV, VCP, het Verbond van Verzekeraars en Adfiz zijn betrokken bij het opstellen van het sjabloon en onderschrijven de inhoud.

Disclaimer: Dit sjabloon is met zorg samengesteld. We zijn benieuwd naar de ervaringen en zullen in de loop van het najaar (indien nodig) een nieuwe versie uitbrengen

Hoofdstukken

1. Algemene gegevens

Vul hier de algemene gegevens in en geef aan voor welke regeling dit transitieplan is opgesteld. Onder sociale partners wordt de werkgever(s-) en werknemers(vertegenwoordiging) / beroepspensioenvereniging verstaan. De werknemersvertegenwoordiging kan bestaan uit de vakbond(en), de ondernemingsraad, de personeelsvertegenwoordiging, personeelsvergadering en/of de werknemers.

Dit sjabloon is opgesteld voor één pensioenregeling. Bij meerdere pensioenregelingen kan dit sjabloon behulpzaam zijn, maar dienen de verschillende regelingen in onderlinge samenhang te worden bekeken.

Transitieplan

Dit transitieplan is opgesteld voor bedrijfstak/ beroepsgroep/
onderneming

Welke SBI-code is van toepassing?

Op welke pensioenregeling ziet dit transitieplan?

Zijn er andere transitieplannen opgesteld?

Sociale partners

Werkgever(s)vertegenwoordiging)

Werknemers(vertegenwoordiging)

1. Algemene gegevens

Pensioenuitvoerder

Naam pensioenuitvoerder huidige pensioenregeling

Naam pensioenuitvoerder nieuwe pensioenregeling

Moment van overgang

Per welke datum gaat de nieuwe pensioenregeling gelden?

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting. Denk aan een toelichting op het doorlopen proces/de afstemming tussen werkgevers(organisatie) en werknemers(vertegenwoordiging)

Bijlagen

2. Proces

Het wijzigen van de pensioenregeling betreft het wijzigen van een arbeidsvoorwaarde, die ook doorwerkt in de rechtsverhouding van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden. De transitie naar een nieuwe pensioenregeling vereist overleg tussen en instemming van verschillende partijen. In dit hoofdstuk kan het gevolgde proces en de wijze waarop de verschillende partijen zijn betrokken bij de besluitvorming worden toegelicht.

Van welke partijen is expliciete instemming/advies vereist voor de rechtsgeldigheid van dit transitieplan en wijziging van de arbeidsvoorwaarde pensioen?

- Vakbond(en)
- Ondernemingsraad
- Personeelsvertegenwoordiging
- Personeelsvergadering
- Individuele werknemers

Geef een toelichting op het doorlopen proces.

2. Proces

Is er/zijn er vereniging(en) van pensioengerechtigden en/of gewezen deelnemers die gebruik hebben gemaakt van het hoorrecht?

Nee

Ja, namelijk

Geef, indien van toepassing, een toelichting op de wijze waarop het hoorrecht is toegepast.

Bijlagen

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Om in kaart te brengen wat voor (welke groepen) (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden wijzigt als gevolg van de overgang naar een nieuwe pensioenregeling is inzicht in de huidige én nieuwe pensioenregeling vereist. Na een toelichting op de contractkeuze en inrichting van de nieuwe pensioenregeling zijn de karakteristieken van de huidige en nieuwe pensioenregeling naast elkaar gepositioneerd.

Keuze en inrichting pensioenregeling

Keuze premieovereenkomst en overwegingen

Solidaire premieregeling

Wat zijn de doelen en beoogde inrichting van de solidariteitsreserve?

Flexibele premieregeling

Is er gekozen voor een risicodelingsreserve?

Ja

Nee

Indien is gekozen voor het inrichten van een risicodelingsreserve, wat zijn de doelen en beoogde inrichting van de risicodelingsreserve?

Hoe is de uitkeringsfase ingericht?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

- Wat is het karakter van de huidige pensioenregeling?
- Uitkeringsovereenkomst
 - CDC-regeling
 - Premieovereenkomst met leeftijdsafhankelijke premie
 - Premieovereenkomst met vlakke premie
 - Kapitaalovereenkomst

Indien de huidige pensioenregeling een uitkeringsovereenkomst is, wat is het opbouwpercentage van het ouderdomspensioen en het nabestaandenpensioen na pensioendatum?

Indien de huidige pensioenregeling een premieovereenkomst is, wat is het premiepercentage of de premiestaffel?

Vlakke premie

Premiestaffel			
Leeftijd	Premie %	Leeftijd	Premie %
15-19		45-49	
20-24		50-54	
25-29		55-59	
30-34		60-64	
35-39		65-	
40-44			

Nieuwe pensioenregeling

- Welk soort pensioenregeling is gekozen voor de nieuwe pensioenregeling?
- Solidaire premieregeling
 - Flexibele premieregeling

Wat is het premiepercentage voor de opbouw van het ouderdomspensioen en partnerpensioen op of na pensioendatum?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de premieverdeling tussen werkgever en werknemer in de huidige pensioenregeling/wat is de eigen bijdrage van de werknemer?

Wat is de definitie van pensioengevend salaris in de huidige pensioenregeling?

Wat is het maximaal pensioengevend salaris in de huidige pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het ouderdomspensioen in de huidige pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het nabestaandenpensioen in de huidige pensioenregeling?

Is partnerpensioen vóór pensioendatum onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja, op risicobasis

Ja, op opbouwbasis

Nee

Nieuwe pensioenregeling

Wat is de premieverdeling tussen werkgever en werknemer in de nieuwe pensioenregeling/wat is de eigen bijdrage van de werknemer?

Wat is de definitie van pensioengevend salaris in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is het maximaal pensioengevend salaris in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het ouderdomspensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Wat is de franchise voor het nabestaandenpensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Is partnerpensioen vóór pensioendatum onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja (altijd op risicobasis)

Nee

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de definitie van partner in de huidige pensioenregeling?

Wat is de hoogte/het percentage van het partnerpensioen vóór pensioendatum in de huidige pensioenregeling?

Is er sprake van een jaarlijkse (vaste) stijging van de partnerpensioen-uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is er een bepaald of onbepaald partnerpensioen in de huidige pensioenregeling?

Nieuwe pensioenregeling

Onder het nieuwe pensioenstelsel geldt een uniform partnerbegrip. Geen toelichting nodig.

Welk percentage van het pensioengevend salaris is verzekerd voor het partnerpensioen vóór pensioendatum in de nieuwe pensioenregeling?

Is er sprake van een jaarlijkse (vaste) stijging van de partnerpensioen-uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is er een bepaald of onbepaald partnerpensioen in de nieuwe pensioenregeling?

Is er gekozen voor de standaard uitlooperperiode van 3 maanden of is deze verlengd tot een uitlooperperiode van 6 maanden?

- 3 maanden
- 6 maanden

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Is een Anw-hiaatverzekering (/ nabestaandenoverbruggingspensioen) onderdeel van de huidige pensioenregeling?

- Ja, verplicht
- Ja, vrijwillig opting-in
- Ja, vrijwillig opting-out
- Nee

Wat is het verzekerde bedrag aan Anw-hiaat? Is hierbij sprake van een vaste stijging van de jaarlijkse uitkering, en zo ja met welk percentage?

Is een wezenpensioen onderdeel van de huidige pensioenregeling?

- Ja, op risicobasis
- Ja, op opbouwbasis
- Nee

Wat is de definitie van een wees in de huidige pensioenregeling? En wat is de eindleeftijd van het wezenpensioen (standaard en bij verlenging, bijvoorbeeld bij studie)?

Nieuwe pensioenregeling

Is er een beperking van de duur en omvang van het pensioenkapitaal dat kan worden ingezet voor de financiering van de risicopremie voor het vrijwillig voortzetten van de risicodekking van het nabestaandenpensioen na de uitlooperperiode?

Is een Anw-hiaatverzekering (/ nabestaandenoverbruggingspensioen) onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

- Ja, verplicht
- Ja, vrijwillig opting-in
- Ja, vrijwillig opting-out
- Nee

Wat is het verzekerde bedrag aan Anw-hiaat? Is hierbij sprake van een vaste stijging van de jaarlijkse uitkering, en zo ja met welk percentage?

Is een wezenpensioen onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

- Ja, (altijd op risicobasis)
- Nee

Wat is de definitie van wees in de nieuwe pensioenregeling?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Wat is de hoogte/ het percentage van het wezenpensioen?
Is hierbij sprake van een (vaste) stijging van de jaarlijkse uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja
Nee

Indien vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel is van de huidige pensioenregeling, hoe is dit vormgegeven?

UWV-volgend
Anders

Is arbeidsongeschiktheidspensioen onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja, WIA bodem met duur
Ja, WGA-hiaat basis
Ja, WGA-hiaat uitgebreid
Ja, WIA-excedent tot max. dagloon
Ja, WIA-excedent boven max. dagloon
Nee

Is er een mogelijkheid in de huidige pensioenregeling tot extra inleg/bijsparen (tot fiscaal maximale premie)?

Omvat de huidige pensioenregeling een netto pensioenregeling?

Ja, voor ouderdomspensioen
Ja, voor ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen
Ja, voor nabestaandenpensioen
Nee

Nieuwe pensioenregeling

Welk percentage van het salaris is verzekerd voor het wezenpensioen? Is hierbij sprake van een (vaste) stijging van de jaarlijkse uitkering of blijft deze gelijk? In geval van een stijging, hoe is de indexatie vormgegeven?

Is vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja
Nee

Indien vrijstelling van premiebetaling bij arbeidsongeschiktheid onderdeel is van de nieuwe pensioenregeling, hoe is dit vormgegeven?

UWV-volgend
Anders

Is arbeidsongeschiktheidspensioen onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja, WIA bodem met duur
Ja, WGA-hiaat basis
Ja, WGA-hiaat uitgebreid
Ja, WIA-excedent tot max. dagloon
Ja, WIA-excedent boven max. dagloon
Nee

Is er een mogelijkheid in de nieuwe pensioenregeling tot extra inleg/bijsparen (tot fiscaal maximale premie)?

Omvat de nieuwe pensioenregeling een netto pensioenregeling?

Ja, voor ouderdomspensioen
Ja, voor ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen
Ja, voor nabestaandenpensioen
Nee

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Huidige pensioenregeling

Is vrijwillige voorzetting onderdeel van de huidige pensioenregeling?

Ja
Nee

Welke flexibiliseringsmogelijkheden kent de huidige pensioenregeling? Vink deze hieronder aan.

Deeltijdpensionering
Hoog/laag pensioen
Laag/hoog pensioen
Vervroegen van pensioendatum
Uitstellen van pensioendatum

Anders

Bevat de huidige pensioenregeling overgangsregelingen, zo ja welke?

Nieuwe pensioenregeling

Is vrijwillige voorzetting onderdeel van de nieuwe pensioenregeling?

Ja
Nee

Welke flexibiliseringsmogelijkheden kent de nieuwe pensioenregeling? Vink deze hieronder aan.

Deeltijdpensionering
Hoog/laag pensioen
Laag/hoog pensioen
Vervroegen van pensioendatum
Uitstellen van pensioendatum

Anders

Bevat de nieuwe pensioenregeling overgangsregelingen, zo ja welke?

3. Contractkeuze en inrichting pensioenregeling

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Het transitieplan bevat de verantwoording over de keuzes, overwegingen en berekeningen die ten grondslag liggen aan de gemaakte afspraken over de invulling van de gewijzigde pensioenregeling en waarom sprake is van een evenwichtige transitie hiernaartoe. Het is van belang dat sociale partners concretiseren wat zij verstaan onder een evenwichtige transitie en in welke doelstellingen zij dit vertalen, zodat zij hun besluiten hierop kunnen baseren.

De keuzes en berekeningen die in het transitieplan worden opgenomen, worden gebaseerd op de situatie op moment van besluitvorming. Tussen het moment van afronden van het transitieplan en het daadwerkelijke moment van implementatie en invaren kan en zal de financiële positie van pensioenfondsen veranderen door het optreden van financiële, economische en

andersoortige schokken. Dit kan ertoe leiden dat de gemaakte afspraken anders uitpakken dan van tevoren beoogd en daarmee tot consequenties voor de evenwichtigheid van de verschillende afspraken.

Om die reden dienen sociale partners vast te leggen welke doelstellingen zij van belang vinden om te kunnen spreken van een evenwichtige transitie, welke kwantitatieve bandbreedte acceptabel is bij de bijbehorende maatstaven alsook een prioritering van de doelstellingen (de voorrangsregels).

Gezien de omvang van de gevraagde toelichting kan in de tekstvelden worden volstaan met de hoofdlijnen en een duidelijke verwijzing naar de betreffende bijlage waarin één en ander is toegelicht.

Doelstellingen en robuuste besluitvorming

Wat zijn de doelstellingen van de transitie?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Wat zijn de kwantitatieve maatstaven voor de beoordeling van het behalen van de doelstellingen?
En welke uitkomsten zijn daarvan aanvaardbaar?

Welke voorrangsregels gelden voor de doelstellingen en maatstaven?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

In hoeverre zijn verschillende positieve en negatieve financiële en economische scenario's verkend en voor welke van de verkende scenario's gelden de afgesproken doelstellingen, voorrangsregels en maatstaven?

Vanaf welk niveau van de dekkingsgraad is de financiële positie van het pensioenfonds dusdanig dat de afspraken uit het transitieplan niet meer toereikend zijn?

4. Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

5. Evenwichtige transitie

Er is op voorhand geen eenduidige en generieke evenwichtige uitkomst van de transitie te definiëren. Het algemene uitgangspunt is daarom dat de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel als geheel evenwichtig moet zijn. De evenwichtigheid van de transitie moet verantwoord worden aan de hand van de transitie-effecten en afspraken over compensatie. Lees [hier](#) meer over evenwichtigheid.

Opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten

Overzicht van de effecten per leeftijdscohort

Wat is de visie van sociale partners op de aanwending van het pensioenfondsvermogen en de omrekenmethode?

5. Evenwichtige transitie

Effecten transitie

Geef een overzicht van de transitie-effecten per leeftijdscohort.

Compensatie

Welke afspraken zijn er gemaakt over compensatie voor de effecten van de afschaffing van de doorsneesystematiek?

5. Evenwichtige transitie

Indien er wordt gecompenseerd, hoe is deze compensatie gefinancierd?

Evenwichtigheid

Onderbouw dat het geheel aan gemaakte keuzes leidt tot een evenwichtige transitie.

5. Evenwichtige transitie

Toelichting en Bijlagen

Ruimte voor extra toelichting

Bijlagen

6. Ondertekening

Het indienen van het transitieplan bij het pensioenfonds is een mijlpaal en de afsluiting van het arbeidsvoorwaardelijk overleg over de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Dit houdt in dat het pensioenfonds met de uitvoering aan de slag kan.

Is het wijzigingstraject van de pensioenregeling afgerond?

Ondertekening

Naam

Naam

Functie

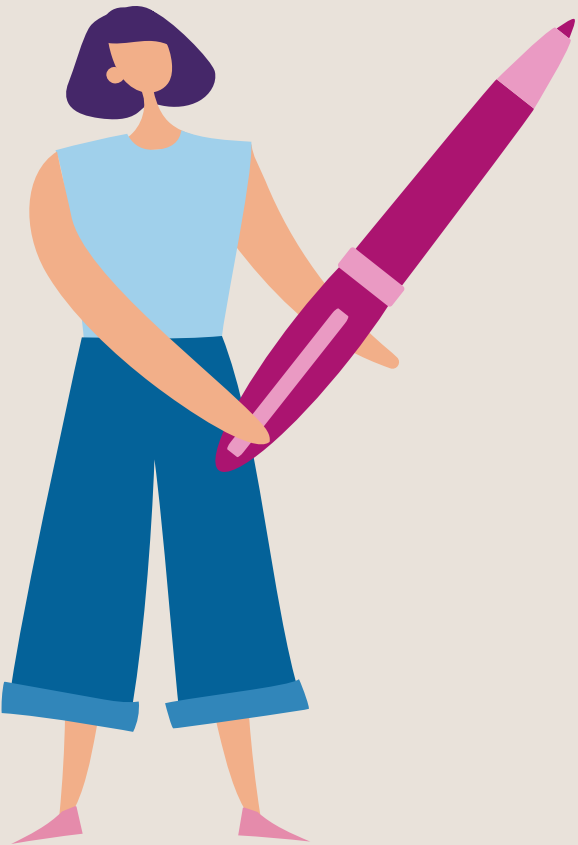
Functie

Datum

Datum

Handtekening

Handtekening

Bijlage 1 – Transitieplan WTP Foodservice en de Groothandel in Levensmiddelen

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 3 (Contractkeuze en inrichting pensioenregeling) van het transitieplan.

In onderstaande tabel worden de huidige pensioenregeling (2023) en de pensioenregeling, zoals beoogd per 1 januari 2026, samengevat weergegeven.

	Pensioenregeling 2023	Pensioenregeling 2026
Type pensioenregeling	Middelloodneregeling met voorwaardelijke toeslagverlening (uitkeringsregeling)	Beschikbare premieregeling met doorbeleggen na pensionering (premieregeling)
Pensioenrichtleeftijd	68 jaar	68 jaar
Pensioenpremie	25,7% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise) Voor 2023 en 2024 geldt een afwijkende pensioenpremie van 26,9%	25,7% van de pensioengrondslag (salaris minus franchise)
Verdeling pensioenpremie werkgever / werknemer	2/3 ^e werkgever, 1/3 ^e werknemer	2/3 ^e werkgever, 1/3 ^e werknemer
Maximum pensioengevend salaris (niveau 2023)	€ 57.328	€ 57.328
Franchise (niveau 2023)	€ 16.322	€ 16.322
Opbouw ouderdomspensioen	Opbouwpercentage 1,37%	Netto spaarpremie t.b.v. kapitaalopbouw circa 21,0%
Partnerpensioen	70% van het (bereikbaar) ouderdomspensioen (opbouwbasis)	Overlijden voor pensioneren: 25% van het salaris (risicobasis), met eerbiedigende werking reeds opgebouwde aanspraken Overlijden na pensioneren: aan te kopen uit beschikbaar kapitaal op pensioendatum (70% van ouderdomspensioen)
Wezenpensioen	20% van het partnerpensioen	20% van het partnerpensioen
Toeslagverlening (indexatie)	Voowaardelijk, maatstaf prijsindex	Ontwikkeling o.b.v. beleggingsresultaten en beleid pensioenfonds
Premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid	Meeverzekerd	Meeverzekerd

Pensioendoelstelling

Bij een solidaire premieovereenkomst berekent de pensioenuitvoerder (het pensioenfonds) de kans dat met de premie de door sociale partners beoogde pensioendoelstelling wordt behaald. De situatie kan zich voordoen dat de kans klein is dat de pensioendoelstelling wordt gehaald. Indien dit voor

sociale partners onaanvaardbaar is, dan zijn zij aan zet om de pensioenregeling (premie- en/of pensioendoelstelling) aan te passen.

Sociale partners Foodservice hebben de pensioendoelstelling (ambitie) vastgesteld inclusief AOW, aangezien de AOW een belangrijk onderdeel is voor deelnemers met relatief lage pensioenen. Voorts wensen sociale partners de pensioendoelstelling als brutobedrag weer te geven, aangezien de fiscale situatie per individuele deelnemer anders is. Een vervangingsratio als percentage van het laatstverdiende salaris (eindloon op 68 jaar) is het uitgangspunt. Voorts wordt uitgegaan van 42 dienstjaren (tussen 23-65), bij een gemiddeld inkomen en fulltime dienstverband.

Sociale partners hebben de pensioendoelstelling vastgesteld op 60% van het laatstverdiende salaris. Deze moet met een voldoende mate van zekerheid gerealiseerd worden (60%-65%). Hiermee denken sociale partners een goede balans te hebben gevonden tussen zekerheid en ambitie.

Bijlage 2 – Transitieplan WTP Foodservice en de Groothandel in Levensmiddelen

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 4 (Doelstellingen transitie en robuuste besluitvorming) van het transitieplan WTP.

Inleiding

Ten behoeve van de evenwichtigheidsbeoordeling van de kwantitatieve beoordeling van het behalen van de geformuleerde doelstellingen van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling zijn berekeningen uitgevoerd. Dit betreft zowel berekeningen ‘verandering in netto profijt’, als berekeningen van de verandering van de verwachte pensioenbedragen op de pensioendatum.

Sociale partners hebben de volgende doelstellingen ten aanzien van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel geformuleerd.

- Doelstelling 1: Het bij de transitie op peil houden van reeds ingegane uitkeringen
- Doelstelling 2: Het op niveau houden (nominaal) van toekomstige uitkeringen
- Doelstelling 3: Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek

In deze bijlage bij het transitieplan wordt, op kwantitatieve wijze, inzicht gegeven in de mate waarin de door sociale partners geformuleerde doelstellingen worden bereikt.

Doelstelling 1: Het bij de transitie op peil houden van reeds ingegane uitkeringen

Het is belangrijk dat bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel wordt geborgd dat alle huidige gepensioneerde deelnemers enerzijds een aanvangsuitkering krijgen die ten minste gelijk is aan de uitkering die zij ontvangen vlak voor het moment van invaren en anderzijds dat, naar de toekomst toe, de uitkeringen zich tenminste ontwikkelen zoals dat het geval zou zijn bij voortzetting van de huidige regeling. Gepensioneerden mogen geen nadeel ondervinden van de omzetting.

Het eerste deel van deze doelstelling (geen sprake van achteruitgang in aanvangsuitkering op het moment van invaren) wordt bereikt bij een dekkingsgraad op het moment van invaren van 102% of hoger. Bij een dekkingsgraad op het moment van invaren lager dan 102% is de dekkingsgraad niet meer toereikend om tenminste een gelijkblijvende uitkering op transitiemoment te realiseren voor de huidige gepensioneerden.

Gelet op het huidige niveau van de dekkingsgraad (juni 2023: 120,6%) en het relatief voorzichtige beleggingsbeleid van het pensioenfonds is de kans beperkt dat de dekkingsgraad van het pensioenfonds op de transitiedatum onder het niveau van 102% komt. Bij een dekkingsgraad hoger dan 108% wordt een verhoging toegekend, resulterend in een aanvangsuitkering die hoger is dan de uitkering vlak voor het moment van transitie.

Voor het tweede deel van deze doelstelling (een toekomstige uitkering die gemiddeld hoger is dan in de huidige regeling) geldt dat, gemeten naar verwachte pensioenuitkomsten, huidige gepensioneerde deelnemers in bijna alle scenario's een toekomstige uitkering ontvangen die gemiddeld hoger is dan de uitkeringen die zij zouden ontvangen bij voortzetting van de huidige regeling. Hiermee is er sprake van een vooruitgang.

In het basisscenario (dekkingsgraad (120,6%) en rente per 30 juni 2023) is zowel in het mediaan scenario, als in het tegenvallende scenario (slecht weer) en in het meevallende scenario (goed weer) sprake van een vooruitgang van de gemiddelde toekomstige uitkering. Alleen bij een lagere dekkingsgraad bij invaren (rond de 110% en lager) resulteert, in een tegenvallend scenario, een lagere

gemiddelde uitkering in de uitkeringsfase dan bereikt zou worden in de huidige regeling. Middels de grafieken 1, 2 en 3 wordt dit grafisch weergegeven.

Toelichting bij de hierna volgende grafieken (grafieken 1, 2 en 3):

Hieronder zijn 3 grafieken opgenomen: uitgaande van een verwacht economisch scenario (grafiek 1), uitgaande van een economisch scenario waarin het tegenzit (grafiek 2) en uitgaande van een economisch scenario waarin het meezit (grafiek 3).

Weergegeven is de gemiddelde vooruit- of achteruitgang van, per leeftijdscohort, van de uitkering van huidig gepensioneerden in de nieuwe pensioenregeling ten opzichte van de huidige regeling. Op de horizontale as staan de leeftijdscohorten, op de verticale as de mate van vooruitgang (positief percentage) dan wel achteruitgang (negatief percentage).

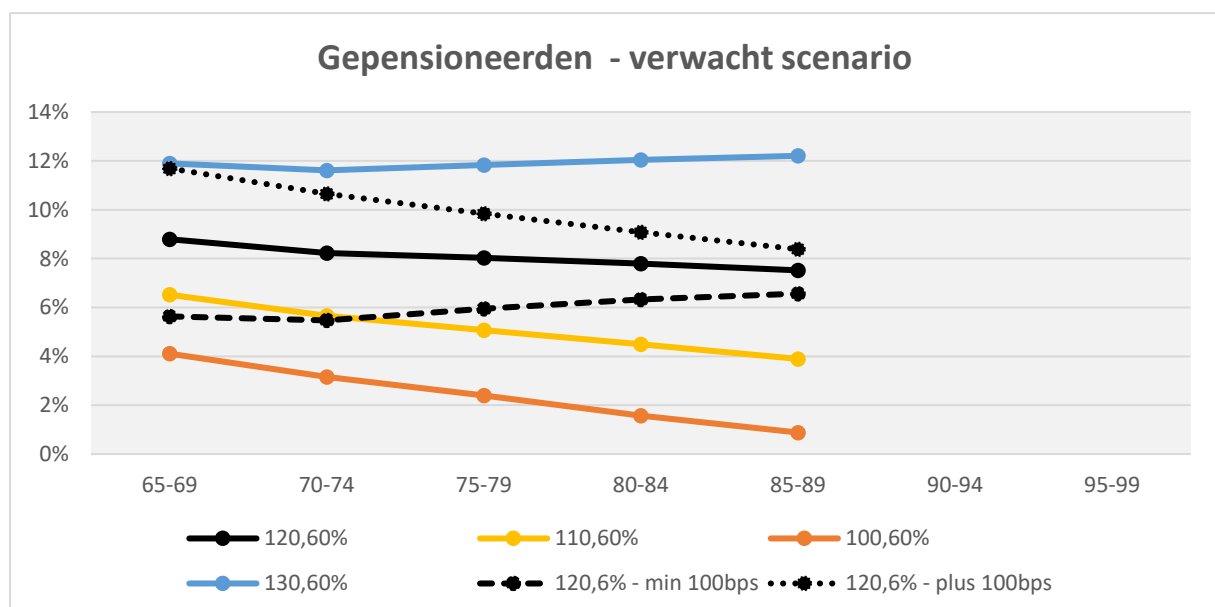
Conclusies bij de grafieken 1, 2 en 3:

In een verwacht economisch scenario (grafiek 1) ontvangt een deelnemer uit het leeftijdscohort 65-69 jaar, bij invaren op basis van de actuele dekkingsgraad (120,6%), gemiddeld circa 9% meer pensioen in het nieuwe stelsel dan in de huidige regeling. Dit is het eerste bolletje van de zwarte lijn. Een deelnemer uit het leeftijdscohort 75-79 jaar ontvangt, in hetzelfde scenario, in de nieuwe regeling een uitkering die gemiddeld circa 8% hoger is dan in de huidige regeling. Dat is het derde bolletje van de zwarte lijn.

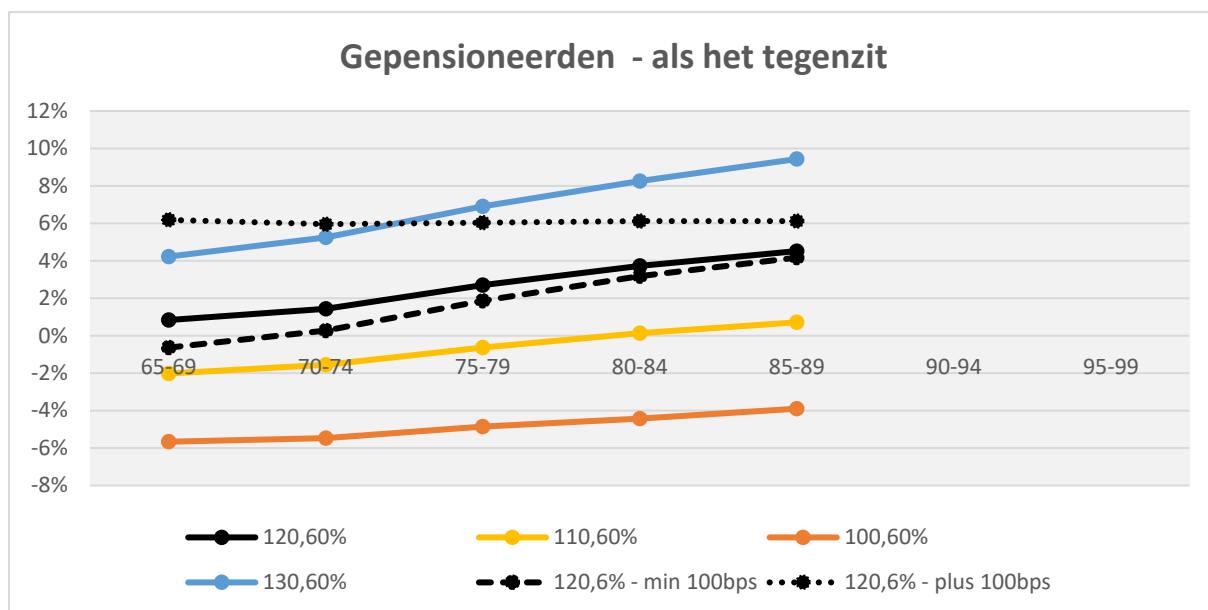
In een ongunstig economisch scenario (grafiek 2) ontvangt de deelnemer uit het leeftijdscohort 65-69 jaar in het nieuwe stelsel gemiddeld circa 1% meer pensioen dan in de huidige regeling. Ook dan is er dus sprake van een vooruitgang.

In een gunstig economisch scenario (grafiek 3) ontvangt deze deelnemer in het nieuwe stelsel circa 25% meer pensioen ten opzichte van een gunstig scenario in het huidige stelsel.

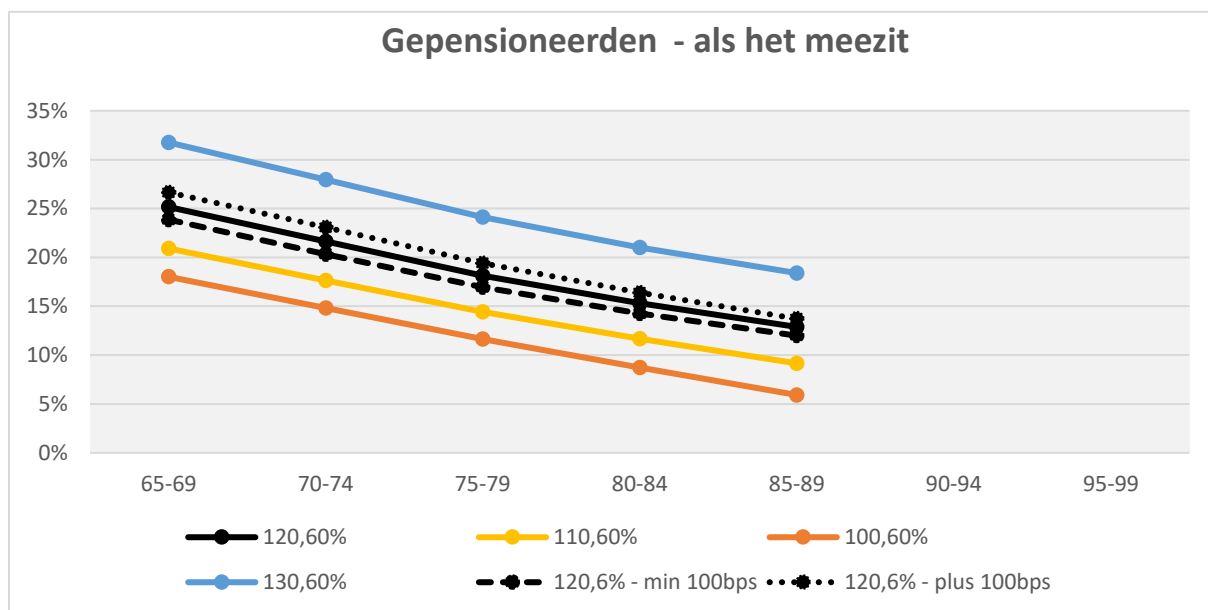
Grafiek 1: verwachte pensioenbedragen, verwacht scenario

Grafiek 2: verwachte pensioenbedragen, als het tegenzit (slecht weer scenario)

Grafiek 3: verwachte pensioenbedragen, als het meezit (goed weer scenario)

In navolgende grafiek (grafiek 4) zijn de uitkomsten in termen van netto profijt opgenomen.

Toelichting bij grafiek 4:

Uitgaande van een 4-tal dekkingsgraadniveaus bij invaren (te weten: 100,6%, 110,6%, 120,6% en 130,6%) is, per leeftijdscohort van gepensioneerde deelnemers, de verandering van het netto profijt ten opzichte van de huidige pensioenregeling weergegeven.

Netto profijt is het verschil tussen de waarde van de uitkeringen en de waarde van premies. Indien een pensioenregeling een positief netto profijt kent, betekent dit dat de waarde van de uitkeringen groter is dan de waarde van de premies. Er wordt waarde toegevoegd.

Ten behoeve van de beoordeling van de nieuwe pensioenregeling wordt het netto profijt van de nieuwe pensioenregeling vergeleken met het netto profijt van de huidige pensioenregeling. Er wordt derhalve gekeken naar de *verandering* van het netto profijt.

Indien de verandering van het netto profijt positief is (groter dan 0%) betekent dit dat de nieuwe pensioenregeling een groter netto profijt kent dan de huidige pensioenregeling. Is de verandering van het netto profijt negatief, dan betekent dit dat de nieuwe pensioenregeling een kleiner netto profijt kent dan de huidige pensioenregeling.

Conclusies bij grafiek 4:

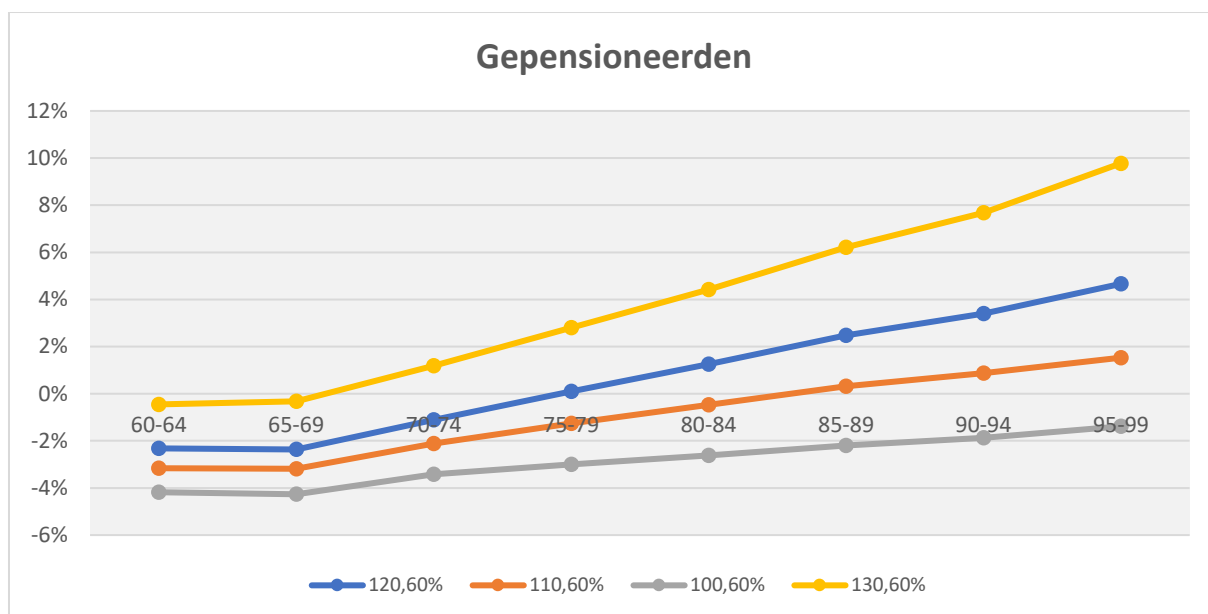
Uit grafiek 4 blijkt dat, bij invaren bij een dekkingsgraad van 120,6% (de blauwe lijn), gepensioneerde deelnemers jonger dan 75 jaar een beperkt negatieve verandering in netto profijt hebben. Het netto profijt in de nieuwe pensioenregeling is voor hen lager dan in de huidige pensioenregeling. Voor deelnemers ouder dan 75 jaar is er, in dit scenario, sprake van een positief netto profijt.

Kijkend naar alle dekkingsgraadniveaus, dan is enerzijds de conclusie dat hoe hoger de dekkingsgraad bij invaren, des te groter de verandering in netto profijt en anderzijds dat voor oudere gepensioneerden de verandering in netto profijt groter is dan voor jongere gepensioneerden. De effecten zijn echter relatief beperkt. Daarbij moet worden opgemerkt dat bij de uitkomsten van de netto profijt uitkomsten kanttekeningen kunnen worden geplaatst.

Door de gemiddeld sterk oplopende rente in de voorgeschreven scenario-set neemt de premiedekkingsgraad en daarmee de bijdrage van premie aan de dekkingsgraad in de huidige regeling toe. Dit heeft tot gevolg dat er op termijn in de huidige regeling fors kan worden geïndexeerd als gevolg van de hoge premiedekkingsgraad. Hierdoor pakt het FTK heel gunstig uit (hoog netto profijt), met als een gevolg een afname in netto profijt als gekeken wordt naar de *verandering* in netto profijt richting de nieuwe regeling. Afgevraagd kan worden of het (hoge) netto profijt in de huidige regeling – en daarmee de afname van netto profijt in de nieuwe regeling - een juiste weerspiegeling is van het werkelijke beleid in dergelijke rentescenario's.

Sociale partners hebben wat betreft het realiseren van de geformuleerde doelstelling om die reden met name gekeken naar de maatstaf met betrekking tot de verandering van pensioenbedragen op de pensioendatum en concluderen dat deze doelstelling met grote kans gehaald kan worden. De uitkomsten van de netto profijt berekeningen worden voor een relatief groot deel bepaald door de huidige pensioenregeling en de parameters van de netto profijt berekeningen. Om die reden worden de netto profijt berekeningen door sociale partners minder als leidend beschouwd.

Grafiek 4: Verandering in netto profijt gepensioneerden

Doelstelling 2: Het op niveau houden (nominaal) van toekomstige uitkeringen

Ingegane uitkeringen ontwikkelen zich in de nieuwe pensioenregeling op basis van de beleggingsresultaten en het beleid van het pensioenfonds. Uitkeringen kunnen jaarlijks toenemen, maar ook afnemen. Het is belangrijk dat tegenvallers jaarlijks zo veel als mogelijk worden opgevangen, zodat uitkeringen van jaar tot jaar niet lager worden.

Om dit doel te bereiken is de solidariteitsreserve ingericht. Indien een uitkering als gevolg van negatieve beleggingsresultaten afneemt, wordt er een beroep gedaan op de solidariteitsreserve om de uitkering op niveau te houden.

Hieronder zijn twee grafieken (grafiek 5 en 6) opgenomen.

Toelichting bij grafiek 5 en 6:

Grafiek 5 betreft de ontwikkeling van een ingegane uitkering indien er wél een solidariteitsreserve wordt aangehouden. Grafiek 6 betreft de ontwikkeling van een ingegane uitkering indien er géén solidariteitsreserve wordt aangehouden.

Op de horizontale as staat de leeftijdsontwikkeling van de deelnemer (68 jaar bij ingang WTP). Op de verticale as staat de hoogte van de nominale uitkering bij aanvang (100% is het startpunt). Wanneer de grafiek op enig moment boven de 100% uitstijgt, betekent dit dat de uitkering van de deelnemer (met inmiddels hogere leeftijd) toeneemt ten opzichte van het niveau bij aanvang. Wanneer de grafiek onder de 100% zakt, betekent dit dat de uitkering van de deelnemer (met inmiddels hogere leeftijd) afneemt ten opzichte van het niveau bij aanvang.

Dit is gedaan voor 3 economische scenario's: een ongunstig economisch scenario (25^e percentiel, de grijze lijn), een slecht weer economisch scenario (5^e percentiel, de oranje lijn) en een zeer slecht weer economisch scenario (1^e percentiel, de blauwe lijn).

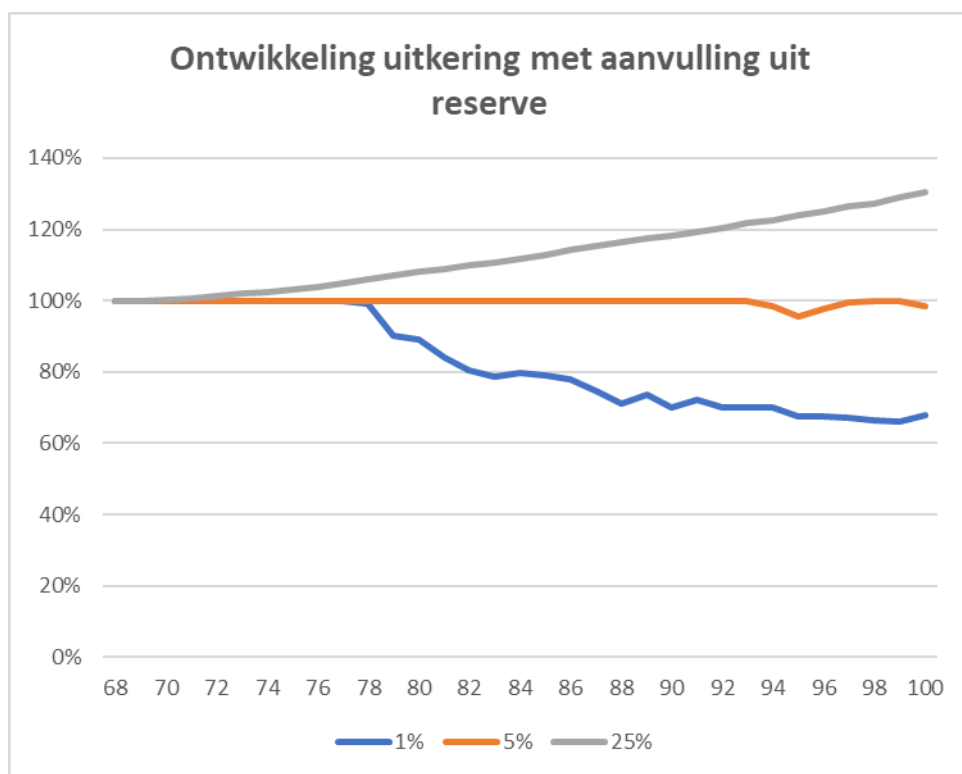
Conclusies bij grafiek 5 en 6:

Uit de grafieken blijkt dat bij de initiële vulling van de solidariteitsreserve met 5% (bij een dekkingsgraad van 120,6%) er langdurig bescherming tegen een afname van de nominale uitkering kan worden geboden. De grijze, de oranje en de blauwe lijn zakken in grafiek 5 (met solidariteitsreserve) beduidend minder weg dan in grafiek 6 (zonder solidariteitsreserve).

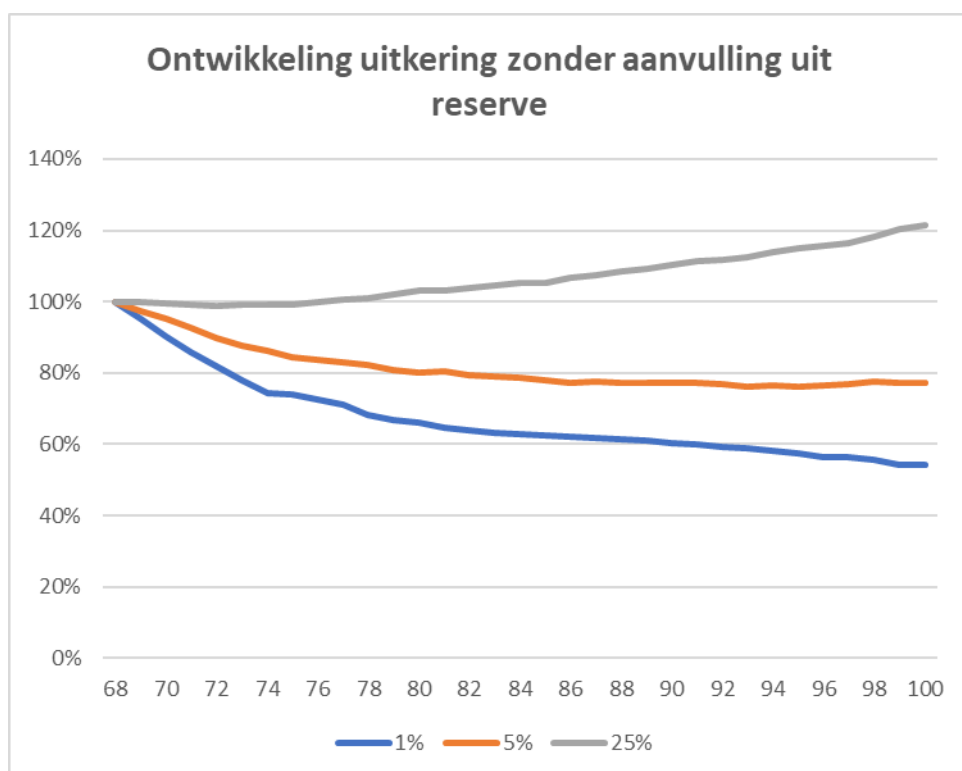
Te zien is dat de solidariteitsreserve en doorlopende vulling daarvan toereikend zijn om langdurig ongunstige scenario's op te vangen. In het slecht weer scenario (oranje lijn) blijft in geval van vulling uit de solidariteitsreserve de uitkering gedurende lange periode op (nominaal) niveau. In een iets minder ongunstig scenario (grijze lijn) zien we dat de uitkering zich positiever ontwikkelt dan in geval er geen solidariteitsreserve is. Alleen in zeer ongunstige scenario's (blauwe lijn; 1^e percentiel) kan de solidariteitsreserve op termijn ontoereikend zijn om de uitkering nog volledig aan te vullen.

Uit de grafieken kan geconcludeerd worden dat de solidariteitsreserve zeer effectief is in het stabiliseren van de uitkering, tegen een relatief beperkte omvang van de solidariteitsreserve.

Grafiek 5: ontwikkeling nominale uitkering in geval van solidariteitsreserve

Grafiek 6: ontwikkeling nominale uitkering zonder solidariteitsreserve

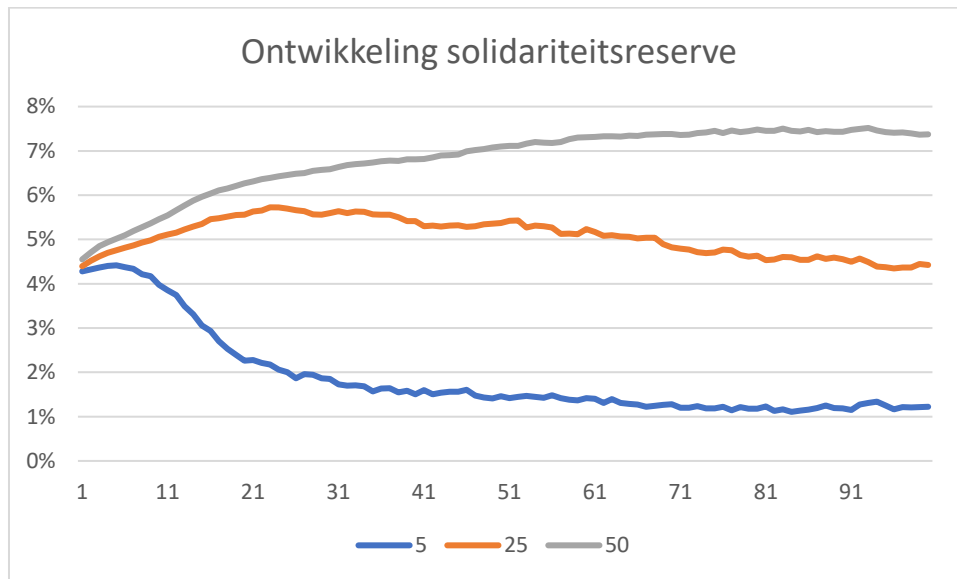

Toelichting bij grafiek 7:

Er is nog een derde grafiek opgenomen (grafiek 7). In deze grafiek is de hoogte van de solidariteitsreserve, uitgedrukt als percentage van het totaal belegd vermogen, door de tijd heen opgenomen.

Op de horizontale as staat de tijd (periode van 100 jaar), op de verticale as de hoogte van de solidariteitsreserve. Dit voor drie economische scenario's: slecht weer (blauwe lijn - 5^e percentiel), ongunstig weer (oranje lijn - 25^e percentiel) en verwacht scenario (grijze lijn - 50^e percentiel).

Grafiek 7: ontwikkeling solidariteitsreserve

Conclusies bij grafiek 7:

Wat betreft de omvang van de solidariteitsreserve geldt dat deze op lange termijn oploopt naar circa 7,5% (mediaan scenario) van het aanwezig pensioenvermogen. Vanaf dat niveau wordt de solidariteitsreserve niet meer gevuld uit positief overrendement van de deelnemers om onnodige oppotting van gelden te voorkomen.

In een ongunstig scenario (als het tegengit, de blauwe lijn) daalt de solidariteitsreserve, op lange termijn, naar een niveau van circa 1% van het aanwezig pensioenvermogen. Bij dat niveau wordt de solidariteitsreserve maximaal gevuld (10% van positief overrendement) en is er een begrenzing hoeveel maximaal per jaar mag worden toebedeeld (maximaal 33% van de reserve) om te voorkomen dat de solidariteitsreserve leeg raakt.

Conclusie tweede doelstelling transitie

Op basis van bovenstaande grafieken en de conclusies die daaruit getrokken kunnen worden, zijn sociale partners van mening dat ook de tweede doelstelling van de transitie (Het op niveau houden (nominaal) van toekomstige uitkeringen) goed gerealiseerd kan worden. De inzet van de solidariteitsreserve is een effectief middel om stabilisatie van de pensioenuitkeringen te bereiken. Daarnaast worden er in de solidariteitsreserve niet onnodig gelden aangehouden die ook ingezet zouden kunnen worden ten behoeve van de pensioenuitkeringen.

Doelstelling 3: Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek

Door de afschaffing van de doorsneesystematiek gaat een deel van de actieve deelnemers in de toekomst minder pensioen opbouwen. Het is belangrijk dat zij gecompenseerd worden. Sociale partners hebben het pensioenfondsbestuur gevraagd hier bij invaren, vanuit het aanwezig dekkingsgraadsurplus, gelden voor beschikking te stellen. Het pensioenfondsbestuur heeft gehoor gegeven aan dit verzoek, waarbij het voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek beschikbaar surplus afhankelijk is van het niveau van de dekkingsgraad bij invaren.

Niveau dekkingsgraad	Beschikbaar vermogen
103% en lager	0%
104% - 105%	1%
106% - 107%	2%
108% - 109%	3%
110% - 111%	4%
112% - 118%	5%
119% - 120%	6%
121% - 122%	7%
123% en hoger	8%

Toelichting bij grafieken 8, 9 en 10:

In navolgende drie grafieken (grafiek 8, 9 en 10) is weergegeven, uitgaande van een 3-tal dekkingsgraadniveaus (te weten 120,6%, 110,6% en 100,6%), en daarmee 3 verschillende niveaus van beschikbaar vermogen voor compensatie (resp. 6,6%, 4% en 0%), hoe het te bereiken pensioen voor actieve deelnemers zich in de nieuwe regeling verhoudt tot het pensioenbedrag in de huidige regeling.

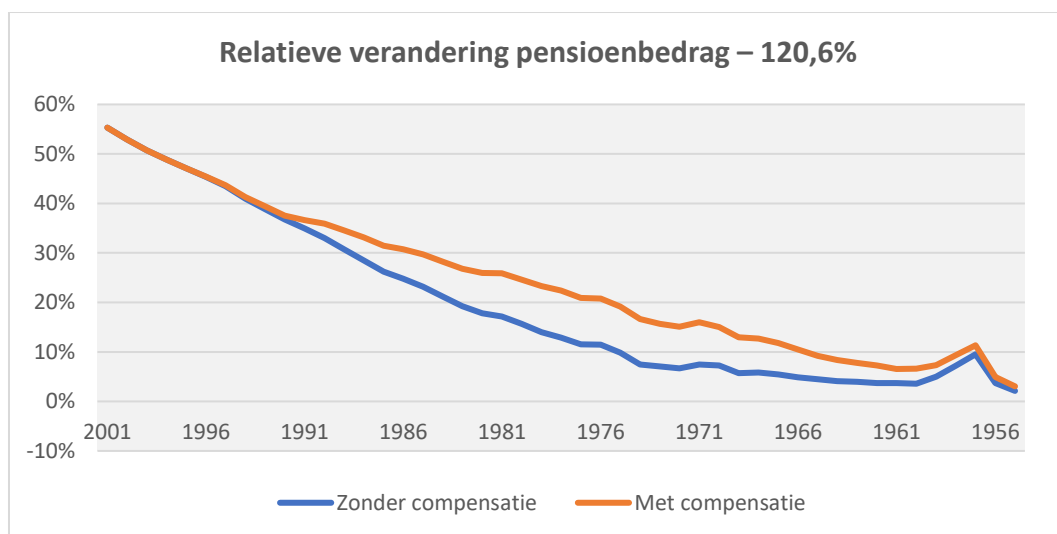
Dit in geval er géén compensatie wordt gegeven (blauwe lijn) en wanneer er wél wordt gecompenseerd (oranje lijn). Middels deze vergelijking wordt de bijdrage van de compensatie afschaffing doorsneesystematiek aan het te bereiken pensioen zichtbaar.

Voorbeeld bij grafieken 8, 9 en 10:

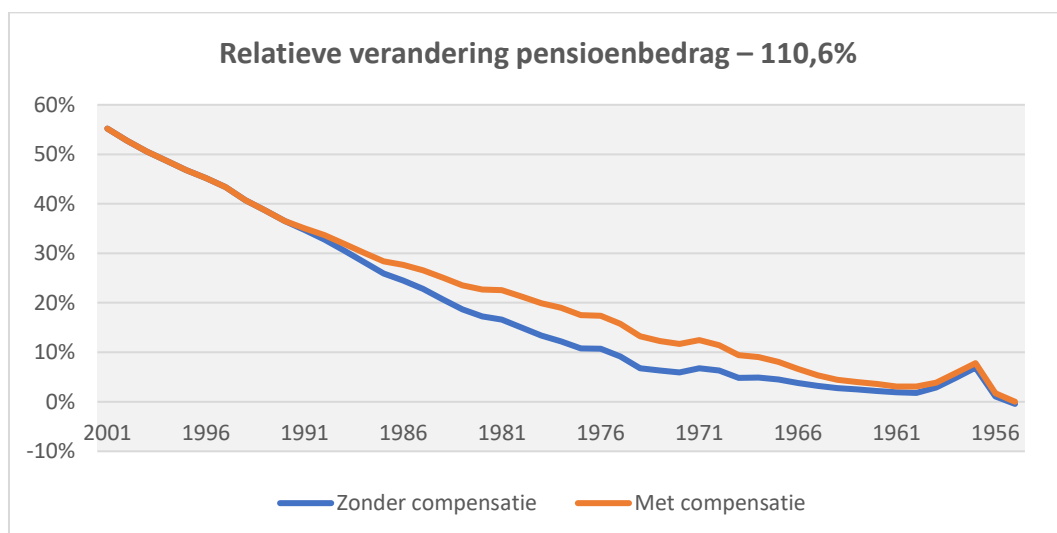
Uitgaande van een dekkingsgraad bij invaren van 120,6% (grafiek 8), bedraagt voor een deelnemer geboren in 1981,

- wanneer er géén compensatie plaats vindt (blauwe lijn), het bereikbaar pensioen in de nieuwe regeling circa 17% meer dan in de huidige regeling
- wanneer er wél compensatie plaats vindt (oranje lijn), het bereikbaar pensioen in de nieuwe regeling circa 26% meer dan in de huidige regeling

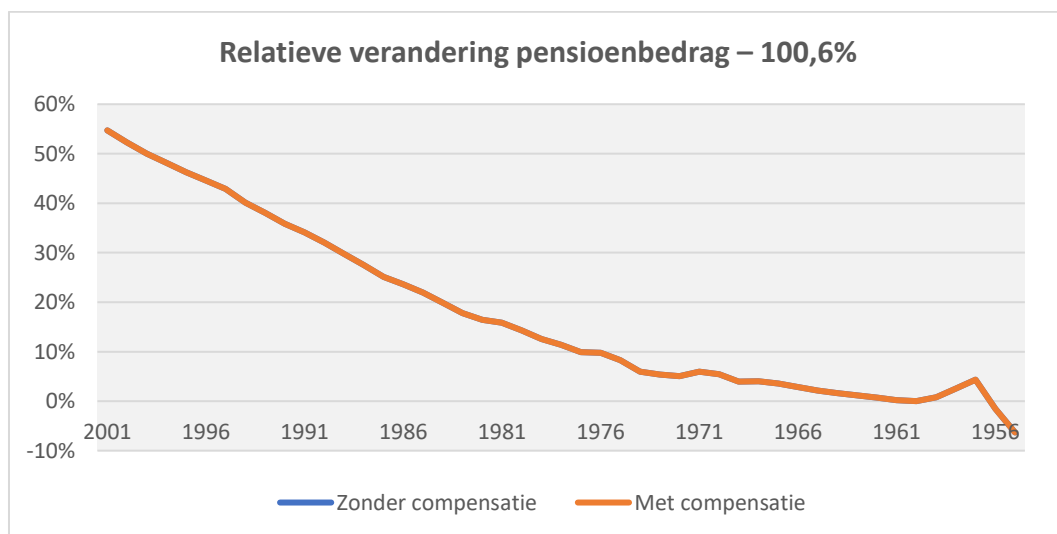
Grafiek 8: impact compensatie bij invaardeckingsgraad 120,6% (budget 6,6%)

Grafiek 9: impact compensatie bij invaardeckingsgraad 110,6% (budget 4,0%)

Grafiek 10: impact compensatie bij invaardeckingsgraad 110,6% (budget 0,0%)

Conclusies bij grafieken 8, 9 en 10:

Op basis van de bovenstaande drie grafieken is de conclusie dat de compensatie afschaffing doorsneesystematiek voor leeftijdscohorten geboren vóór 1990 leidt tot hogere pensioenuitkomsten.

Zonder compensatie (blauwe lijn) is er ook al sprake van een vooruitgang van verwachte pensioenuitkomsten ten opzichte van de huidige regeling. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een risicovoller beleggingsprofiel in de nieuwe regeling dan in de huidige regeling. De compensatie is echter vastgesteld alsof er géén sprake zou zijn van een (voordeel uit een) risicovoller beleggingsprofiel.

De compensatie is leeftijdsafhankelijk, en mede afhankelijk van de dekkingsgraad op het transitiemoment. Bij een dekkingsgraad lager dan 104% is er niet of nauwelijks ruimte voor compensatie gefinancierd uit fondsvermogen. Gezien het niveau van de dekkingsgraad (juni 2023: 120,6%) en het relatief defensieve beleggingsbeleid van het pensioenfonds is de kans beperkt dat de dekkingsgraad weg zakt tot dit lage niveau. Het kan echter niet worden uitgesloten.

Conclusie derde doelstelling transitie:

Op basis hiervan concluderen sociale partners dat ook de derde doelstelling bij de transitie in voldoende mate waargemaakt kan worden. Behoudens de situatie dat de dekkingsgraad bij invaren onder de 110,6% uitkomt, worden actieve deelnemers in voldoende mate gecompenseerd voor de nadelige effecten van de afschaffing doorsneesystematiek. Daardoor, alsmede door het offensievere beleggingsbeleid, komt voor alle actieve deelnemers het bereikbaar pensioen in de nieuwe regeling hoger uit dan in de huidige regeling.

Sociale partners hebben voorts afgesproken dat mocht de situatie zich voordoen dat de dekkingsgraad van het pensioenfonds in aanloop naar de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel onverhoopt weg zakt naar een niveau dat deze derde doelstelling in gevaar komt (104% of lager), zij op dat moment zullen bezien of een aanvullende premie beschikbaar wordt gesteld om de nadelige gevolgen van de afschaffing doorsneesystematiek vanuit premie te kunnen compenseren.

Samenvattend met betrekking tot evenwichtigheid

Op basis van de kwantitatieve analyses zijn sociale partners van mening dat, tot aan een dekkingsgraad bij invaren van 110%, alle geformuleerde doelstellingen in voldoende mate gerealiseerd worden en de transitie naar de nieuwe pensioenregeling daarmee als evenwichtig beschouwd kan worden.

- Doelstelling 1: Het bij de transitie op peil houden van reeds ingegane uitkeringen
Deze doelstelling is te realiseren tot aan een dekkingsgraad van circa 110%%.
- Doelstelling 2: Het op niveau houden (nominaal) van toekomstige uitkeringen
Deze doelstelling kan bij de gekozen opzet van vullen en toebedelen vanuit de solidariteitsreserve goed gerealiseerd worden.
- Doelstelling 3: Compensatie voor afschaffing doorsneesystematiek
Vanaf een dekkingsgraad van 104% is er bij invaren vermogen beschikbaar voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek.

Uitgaande van het huidige niveau van de dekkingsgraad (120,6%) en het relatief defensieve beleggingsbeleid van het pensioenfonds is de kans beperkt dat de dekkingsgraad weg zakt tot een niveau waarop de doelstellingen niet meer voldoende bereikt kunnen worden. Het kan echter ook niet worden uitgesloten. Indien in de periode tot aan transitie deze situatie zich voor dreigt te doen, zullen sociale partners en pensioenfondsbestuur in overleg treden over de consequenties hiervan voor de transitie. De ondergrens van de dekkingsgraad hiertoe is gesteld op 110%, het punt waarop nog net voldoende dekkingsgraadsurplus aanwezig is (4%) om voor alle actieve deelnemers in de nieuwe regeling, rekening houdend ook met het offensievere beleggingsbeleid, tot een naar verwachting hoger pensioen op de pensioendatum te komen.

Bijlage 3 – Transitieplan WTP Foodservice en de Groothandel in Levensmiddelen

Deze bijlage heeft betrekking op Hoofdstuk 5 (Evenwichtige transitie) van het transitieplan WTP.

Inleiding

Sociale partners hebben het pensioenfonds verzocht de tot transitiedatum opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten in te varen naar de nieuwe regeling. Enerzijds om hiermee al het pensioen 'onder één dak' te hebben, anderzijds omdat invaren naar verwachting leidt tot hogere pensioenuitkomsten, doordat buffers eerder worden aangewend dan in het huidige stelsel.

Het voor de individuele pensioenvermogens beschikbaar vermogen bij invaren is afhankelijk van de hoogte van de dekkinggraad op dat moment, alsmede de bij die hoogte toegezegde onttrekkingen aan het vermogen ten behoeve van het minimaal vereist eigen vermogen (wettelijk verplicht), de operationele reserve (wettelijk verplicht), de solidariteitsreserve (keuze pensioenfonds) en de compensatie afschaffing doorsneesystematiek (keuze pensioenfonds).

In deze bijlage bij het transitieplan is uitgewerkt hoe voor een 3-tal dekkinggraden, te weten 120,6% (basisscenario), 110,6% (als het tegenzit) en 130,6% (als het meezit) het totale vermogen wordt verdeeld en hoe het voor de individuele pensioenvermogens beschikbaar vermogen tenslotte wordt toegerekend aan de verschillende leeftijden.

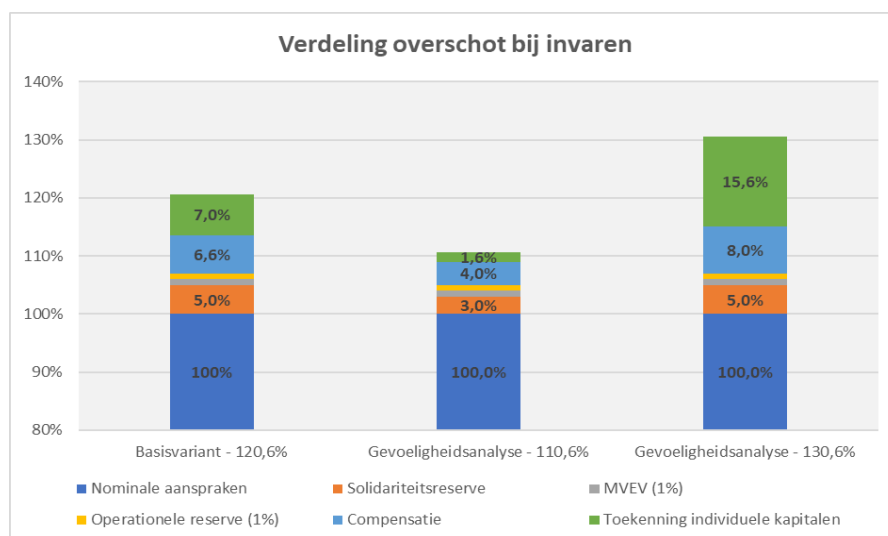
Verdeling dekkinggraadoverschot bij invaren

De door het pensioenfondsbestuur opgestelde, en met sociale partners afgestemde, verdeelregels met betrekking tot de verdeling van het dekkinggraadoverschot bij invaren leiden voor genoemde drie dekkinggraden tot de volgende verdeling.

Dekkinggraad	110,6% (surplus 10,6%)	120,6% (surplus 20,6%)	130,6% (surplus 30,6%)
MVEV	1,0%	1,0%	1,0%
Operationele reserve	1,0%	1,0%	1,0%
Solidariteitsreserve	3,0%	5,0%	5,0%
Compensatie	4,0%	6,6%	8,0%
Individuele vermogens	1,6%	7,0%	15,6%
Totaal	10,6%	20,6%	30,6%

In grafiek 1 is dit grafisch nogmaals weergegeven.

Grafiek 1: Verdeling overschot bij invaren

Hoe hoger de dekkingsgraad bij invaren, des te hoger de toebedeling aan de individuele pensioenvermogens.

Het ten behoeve van de individuele pensioenvermogens beschikbare vermogen bij invaren wordt vervolgens middels de zogenoemde 'standaardmethode' leeftijdsafhankelijk toebedeeld aan de individuele kapitalen.

Het pensioenfondsbestuur heeft hierbij besloten om, in afwijking van de reguliere standaardmethode, de toebedeling aan de huidig gepensioneerde deelnemers leeftijdsafhankelijk vast te stellen. Dit in aansluiting op het bestuursbesluit om in de nieuwe pensioenregeling de uitkeringsfase 'collectief' in te richten.

In de grafiek op de volgende pagina (grafiek 2) is voor genoemde drie dekkingsgraadniveaus de toebedeling aan de individuele kapitalen voor de verschillende leeftijden (geboortejaren) weergegeven.

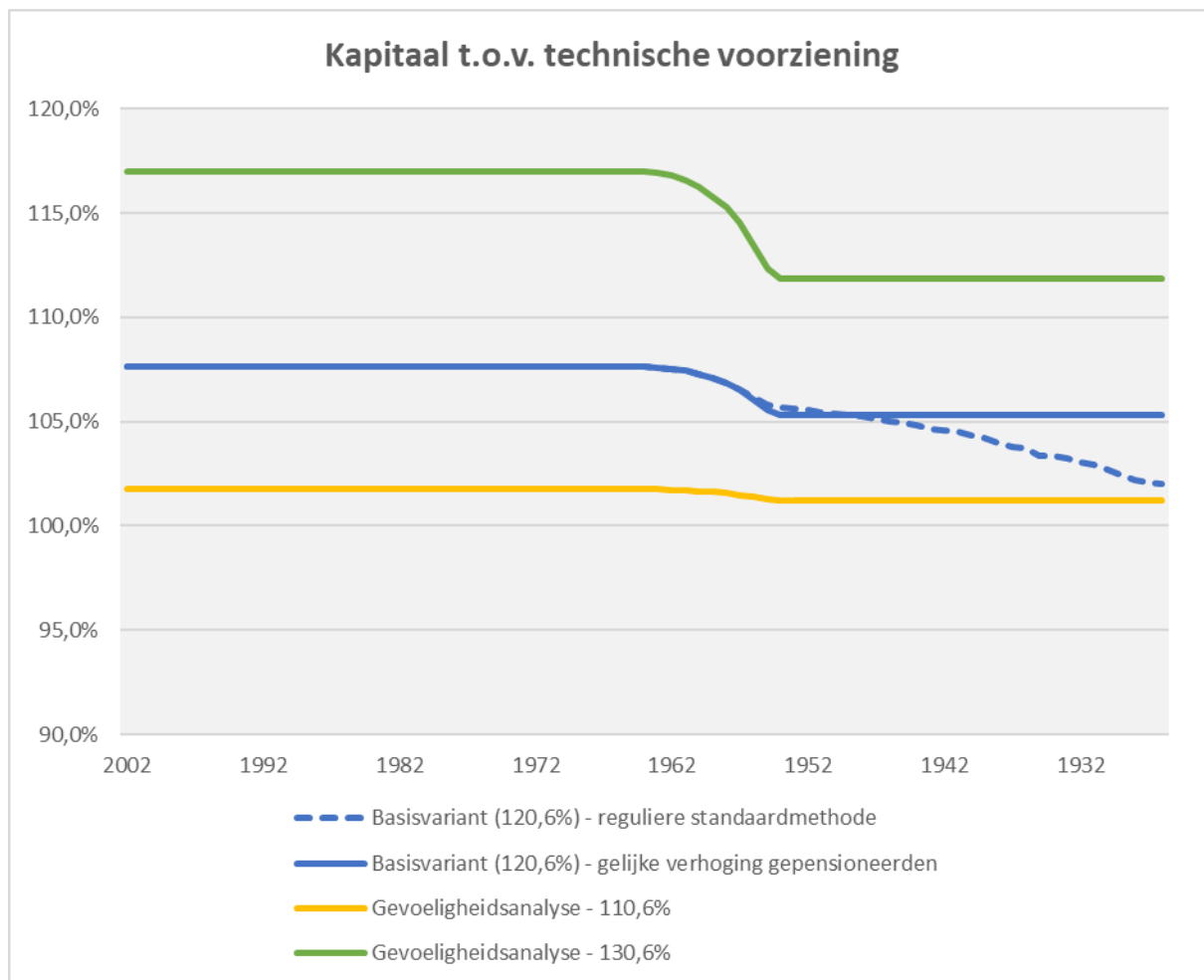
Toelichting bij grafiek 2:

In het basisscenario (dekkingsgraad 120,6%, toebedeling individuele vermogens 7,0%, blauwe lijn) geldt dat jongere deelnemers een individueel vermogen ontvangen gelijk aan circa 108% van hun technische voorziening in het huidige stelsel. Vanaf geboortjaar 1962 loopt dit af naar circa 105,5% voor alle deelnemers geboren in of voor 1952.

In geval van een dekkingsgraad bij invaren van 130,6% (groene lijn) ontvangen jongere deelnemers een individueel vermogen gelijk aan circa 117% van hun technische voorziening in het huidige stelsel. Vanaf geboortjaar 1962 neemt dit af. Voor deelnemers geboren in 1952 of eerder geldt dat zij een individueel vermogen ontvangen gelijk aan circa 112% van hun technische voorziening.

Bij een dekkingsgraad bij invaren van 110,6% (gele lijn) gelden percentages van circa 101% voor alle deelnemers (voor jongere deelnemers iets hoger dan voor oudere deelnemers).

Grafiek 2: toebedeling aan individueel kapitaal

Effecten totale transitie

De totale transitie naar het nieuwe pensioenstelsel omvat een aantal elementen:

- Het invaren van de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten
- De afschaffing van de doorsneesystematiek c.q. invoering van de nieuwe pensioenregeling
- De compensatie van de afschaffing doorsneesystematiek

Voor deze elementen afzonderlijk (zie hiervoor o.a. bijlage 2 bij het transitieplan en voorgaande in bijlage 3) en voor het totaal dient de evenwichtigheid beoordeeld te worden.

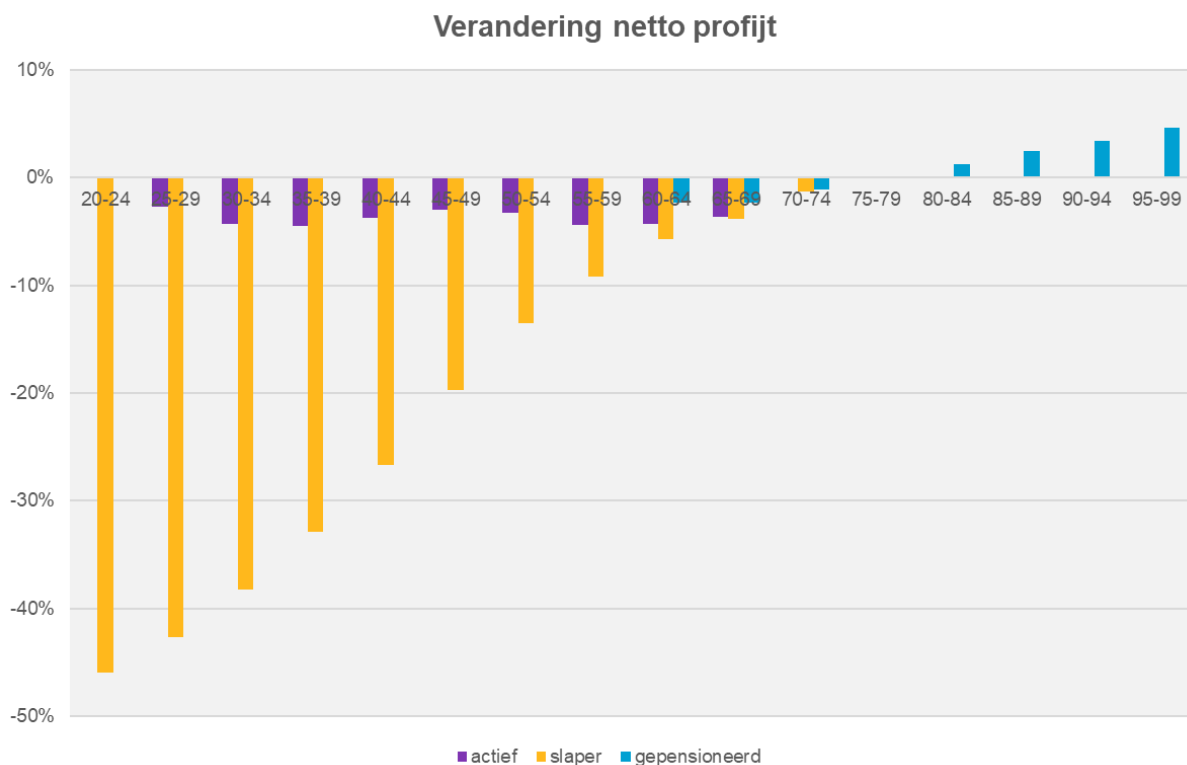
In onderstaande grafiek (grafiek 3) is, in termen van verandering netto profijt, de gehele transitie weergegeven voor alle groepen deelnemers c.q. leeftijdscohorten.

Toelichting bij grafiek 3:

Op de verticale as staat de verandering in netto profijt van de huidige regeling ten opzichte van de nieuwe regeling. Indien dit percentage (deze verandering) positief is, is het netto profijt in de nieuwe regeling hoger dan het netto profijt in de huidige regeling. Is dit percentage (deze verandering) negatief, dan is het netto profijt in de nieuwe regeling lager dan het netto profijt in de huidige regeling.

Hierbij is uitgegaan van het basisscenario (dekkingsgraad 120,6%), waarbij er 5%-punt is toebedeeld aan de solidariteitsreserve, 6,6%-punt aan compensatie afschaffing doorsneesystematiek en 7%-punt aan de individuele pensioenvermogen. Zie hiervoor ook de tabel eerder in deze bijlage.

Grafiek 3: Verandering netto profijt (basisscenario dekkingsgraad 120,6%)

Conclusie bij grafiek 3:

Geconcludeerd kan worden dat de (verandering in netto profijt) effecten relatief beperkt zijn voor actieven en gepensioneerden. Op basis hiervan is de conclusie dat de totale transitie naar de nieuwe pensioenregeling, voor actieve deelnemers en voor gepensioneerden, als evenwichtig kan worden beschouwd. Er is voor deze groepen deelnemers geen sprake van een materiële verandering in netto profijt.

Voor slapers wordt wél een materiële wijziging waargenomen (afname). Zoals in bijlage 2 (bij grafiek 4) van dit transitieplan reeds toegelicht, zijn deze negatieve effecten bij slapers met name het gevolg van de effecten uit de huidige regeling en de parameters (rente) in de scenario-set die ten behoeve van netto profijt gehanteerd dient te worden. Er kunnen derhalve kanttekeningen bij deze uitkomsten geplaatst worden.

Door de gemiddeld sterk oplopende rente in de scenario-set neemt in de huidige regeling de premiedekkingsgraad en daarmee de bijdrage van premie aan de dekkingsgraad toe. Dit heeft tot gevolg dat er op termijn in de huidige regeling fors kan worden geïndexeerd als gevolg van de hoge premiedekkingsgraad. Hierdoor pakt de huidige regeling voor slapers heel gunstig uit (hoog netto profijt), met als een gevolg een afname in netto profijt als gekeken wordt naar de *verandering* in netto profijt richting de nieuwe regeling. Afgevraagd kan worden of het (hoge) netto profijt in de huidige regeling – en daarmee de afname van netto profijt in de nieuwe regeling - een juiste weerspiegeling is van het werkelijke beleid in dergelijke rentescenario's.

Sociale partners hebben wat betreft het beoordelen van de totale transitie om die reden met name gekeken naar de maatstaf met betrekking tot de verandering van pensioenbedragen op de pensioendatum (zie verderop in deze bijlage). Dat zijn ook de bedragen die deelnemers op hun UPO zien verschijnen en uiteindelijk aan pensioen ontvangen.

Toelichting bij grafiek 4:

Aanvullend op grafiek 3 is gekeken hoe de effecten van verandering in netto profijt voor actieve deelnemers zijn bij andere dekkingsgraadniveaus (te weten 100,6%, 110,6% en 130,6%). De uitkomsten hiervan zijn weergegeven in de grafiek op de volgende pagina (grafiek 4) en vergeleken met de uitkomsten bij een dekkingsgraadniveau van 120,6%.

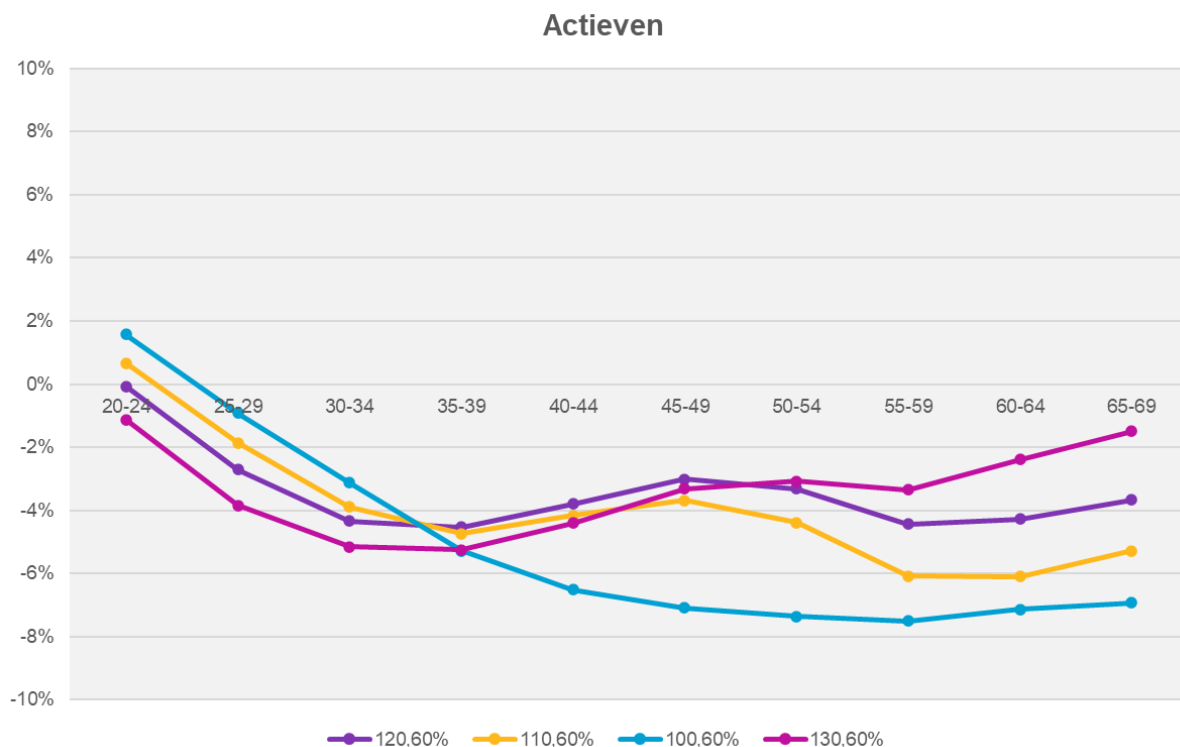
Op de horizontale as staan de leeftijdscohorten van de actieve deelnemers, op de verticale as de verandering in netto profijt. De vier lijnen betreffen de vier dekkingsgraadniveaus, zijnde het basisscenario (120,6%) en de drie andere dekkingsgraadniveaus.

Conclusie bij grafiek 4:

Uit grafiek 4 volgt dat, behoudens voor het negatieve scenario van een dekkingsgraad bij invaren van 100,6%, de uitkomsten onderling vergelijkbaar zijn. Er vindt bij dekkingsgraden anders dan in het basisscenario (120,6%) geen materiële verschuiving plaats ten opzichte van dit basisscenario.

Bij een dekkingsgraad van 100,6% is er bij invaren geen vermogen beschikbaar voor compensatie afschaffing doorsneesystematiek, wat de afname van het netto profijt ten opzichte van de andere dekkingsgraden verklaart. Zoals eerder aangegeven, wordt het scenario van een dekkingsgraad van 100,6% bij invaren als onwaarschijnlijk beschouwd.

Grafiek 4: Verandering netto profijt bij verschillende dekkingsgraden (actieve deelnemers)

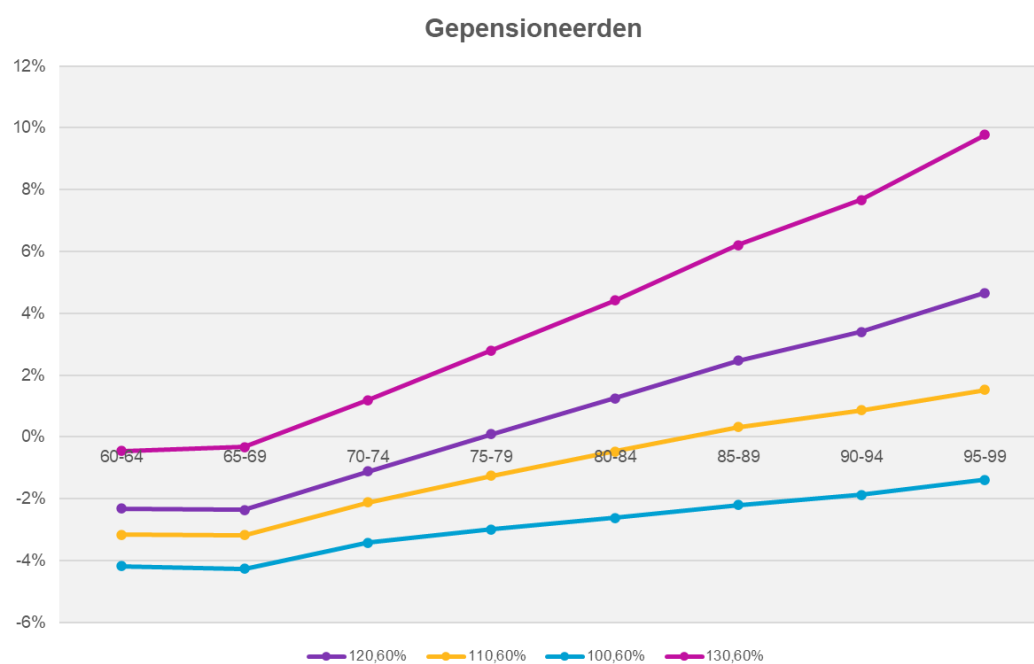

Naast voor actieve deelnemers zijn de transitie-effecten bij verschillende dekkingsgraden ook in kaart gebracht voor gepensioneerde deelnemers. Voor gewezen deelnemers (slapers) is geen nadere gevoeligheidsanalyse uitgevoerd, gegeven het op voorhand in het basisscenario getoonde effect (forse afname netto profijt) en de duiding die daarbij gegeven is.

De resultaten voor gepensioneerde deelnemers zijn weergegeven in grafiek 5, waarbij de opzet van de grafiek vergelijkbaar is met grafiek 4.

Ook voor gepensioneerde deelnemers zijn de effecten bij de verschillende dekkingsgraden in grote mate onderling vergelijkbaar. Voor de oudere gepensioneerde deelnemers geldt dat zij, gezien de korte horizon, direct profiteren van een hogere dekkingsgraad bij invaren en daarmee de hogere startuitkering in de nieuwe pensioenregeling. De toename van de uitkering bij overgang naar het nieuwe stelsel en de ontwikkeling nadien zijn hoger dan de toename (jaarlijkse toeslagverlening) die zij zouden krijgen in het huidige stelsel.

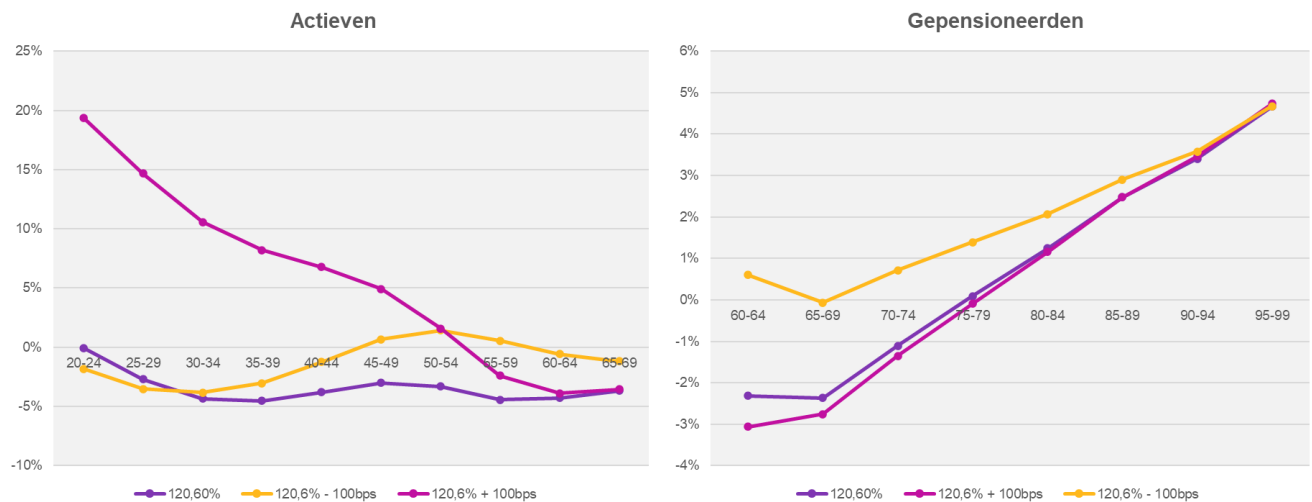
Grafiek 5: Verandering netto profijt bij verschillende dekkinggraden (gepensioneerde deelnemers)

Behalve naar verschillende dekingsgraadniveaus bij invaren is ook gekeken naar de effecten (verandering netto profijt) bij een gewijzigd renteniveau bij aanvang. Gekeken is naar het scenario van een 100 bps hogere startrente en het scenario van een 100 bps lagere startrente dan in het basisscenario.

In onderstaande grafiek (grafiek 6) zijn de uitkomsten hiervan weergegeven voor actieve deelnemers (links) en gepensioneerde deelnemers (rechts). De grafieken zijn qua opzet identiek aan de grafieken 4 en 5, zoals hiervoor gepresenteerd.

Grafiek 6: Verandering netto profijt bij verschillende renteniveaus

Conclusie bij grafiek 6:

Indien de rente met 100 bps toeneemt (paarse lijn) komen voor actieve deelnemers de uitkomsten aanzienlijk hoger te liggen. Het verschil in netto profijt tussen de nieuwe regeling en de huidige regeling neemt toe. Neemt de rente af (gele lijn) dan is het effect beperkt en ligt deze in lijn met de uitkomsten in het basisscenario (geen renteschok).

Voor gepensioneerde deelnemers is het beeld andersom: een toename van de rente (paarse lijn) leidt tot een beperkte afname van het verschil in netto profijt ten opzichte van het basisscenario, een afname van de rente (gele lijn) leidt tot een grotere toename van het verschil in netto profijt.

Samenvattend kan gesteld worden dat een renteschok leidt tot een beperkte afname, dan wel tot een grotere toename van de verandering in netto profijt. Sociale partners achten deze beweging acceptabel.

Naast de maatstaf verandering in netto profijt is gekeken naar de maatstaf verandering van verwachte pensioenbedragen op de pensioendatum.

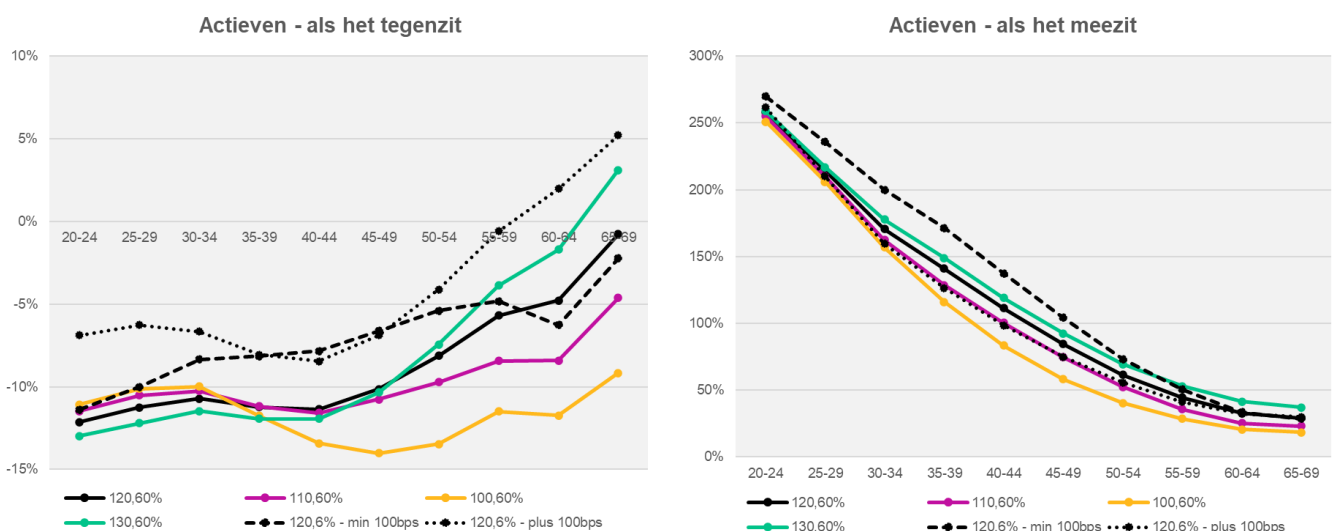
In navolgende drie grafieken (grafiek 7, 8 en 9) is voor achtereenvolgens actieve deelnemers (grafiek 7), gewezen deelnemers (grafiek 8) en gepensioneerde deelnemers (grafiek 9) de verandering in verwacht pensioenbedrag – nieuwe regeling versus huidige regeling – weergegeven.

Toelichting bij grafieken 7, 8 en 9:

Op de horizontale as van de grafiek staat het leeftijdscohort van de groep deelnemers. Op de verticale as de vooruit- of achteruitgang van het verwachte pensioen in de nieuwe regeling ten opzichte van het verwachte pensioen in de huidige regeling. De lijnen in de grafieken betreffen de scenario's van startdekkingsgraad en/of rentestand.

De effecten zijn doorerekend voor een slecht weer scenario (grafiek links) en een goed weer scenario (grafiek rechts). De uitkomsten voor een verwacht scenario liggen, per definitie, tussen deze twee uitersten in. Omwille van de beoordeling van evenwichtigheid worden hier alleen de twee uitersten getoond.

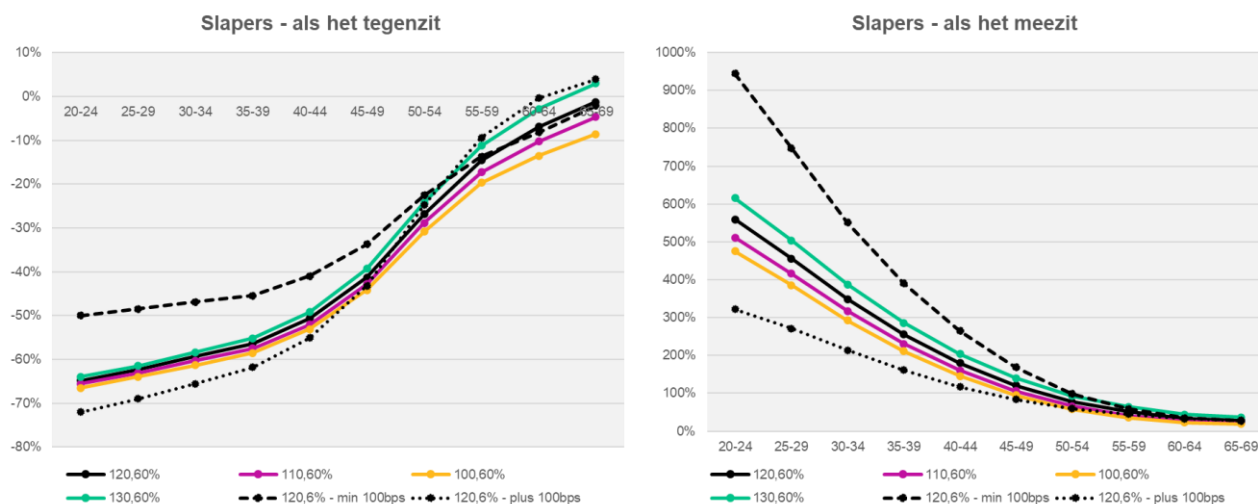
Grafiek 7: Verandering in verwacht pensioenbedrag actieve deelnemers (als het tegen- of meezit)

Uit grafiek 7 volgt dat, in een slecht weer scenario (als het tegenzit) het verwachte pensioen in de nieuwe regeling in alle situaties lager is dan in de huidige regeling. De percentages verschillen per leeftijd en per uitgangspunt van de dekkingsgraad en rente. Indien de dekkingsgraad bij invaren uitkomt op 100,6% (wat niet realistisch wordt geacht) en er is naar de toekomst toe sprake van 'slecht weer', zouden de uitkomsten in de nieuwe regeling maximaal circa 14% lager uitkomen dan in de huidige regeling. Bij een dekkingsgraad bij invaren van 110,6% komen, in een slecht weer scenario, de uitkomsten circa 10% lager uit. Hier speelt mee dat bij deze niveaus van de dekkingsgraad en niet / beperkt vermogen beschikbaar is om de afschaffing van de doorsneesystematiek te compenseren.

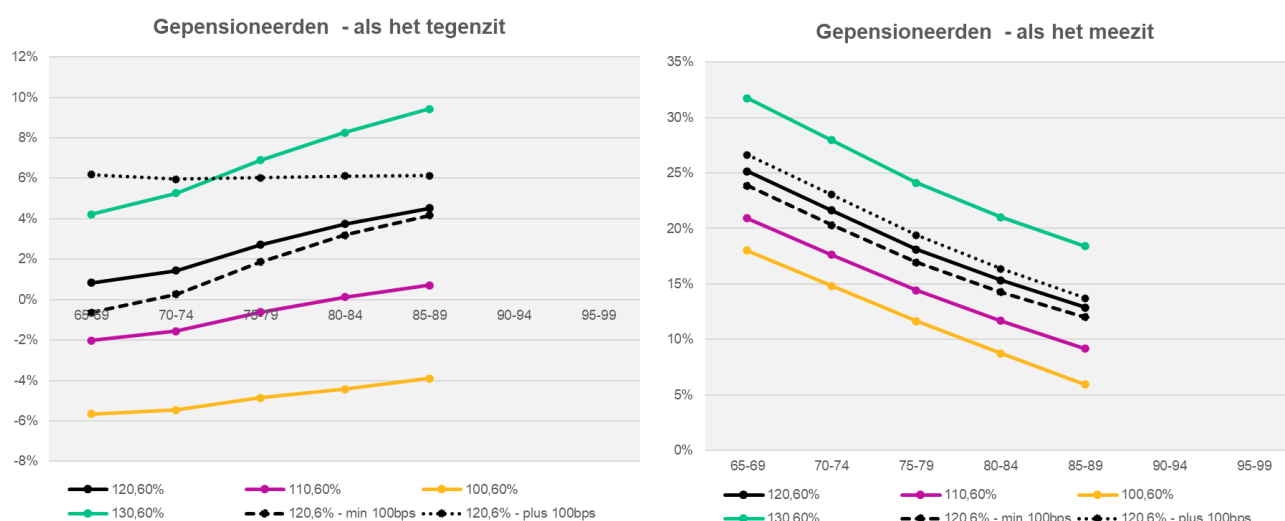
In een goed weer scenario (als het meezit) komt voor alle actieve deelnemers het pensioen naar verwachting hoger uit dan in de huidige regeling. Voor jonge actieve deelnemers is dit effect groter, vanwege de langere horizon.

Grafiek 8: Verandering in verwacht pensioenbedrag gewezen deelnemers (als het tegen- of meezit)

Uit grafiek 8 blijkt dat voor gewezen deelnemers (slapers) de effecten meer negatief (als het tegenzit) dan wel meer positief (als het meezit) zijn dan voor actieve deelnemers. Dit wordt veroorzaakt doordat bij slapers iedere jaarlijkse aanpassing één-op-één doorwerkt in het eindkapitaal c.q. de einduitkering. Toekomstige opbouw, zoals bij actieven, heeft hier geen dempend effect.

Grafiek 9: Verandering in verwacht pensioenbedrag gepensioneerde deelnemers (als het tegen- of meezit)

Uit grafiek 9 blijkt dat alleen bij het wegzakken van de dekingsgraad bij invaren en wanneer er sprake is van een slecht weer scenario (als het tegenzit) de uitkeringen (beperkt) afnemen ten opzichte van het huidige niveau. In een goed weer scenario (als het meezit) komen de uitkeringen hoger uit dan in de huidige regeling. Voor oudere gepensioneerden is dit effect kleiner, vanwege de kortere horizon.

Evenwichtigheidsbeoordeling totale transitie

Op basis van de getoonde berekeningsuitkomsten zijn sociale partners van mening dat:

Basisscenario

De uitkomsten worden evenwichtig geacht, omdat:

- Actieven: de achteruitgang in termen van netto profijt is relatief beperkt. Het (beperkt) negatief zijn wordt met name verklaard doordat bij invaren een relatief groot deel van het vermogen wordt ingezet ten behoeve van solidariteitsreserve en individuele kapitalen, wat in het nadeel is van de actieven (de standaardmethode bij invaren is, ten opzichte van de huidige regeling, in het voordeel van gepensioneerden en in het nadeel van actieven). De effecten van enerzijds de afschaffing van de doorsneesystematiek en anderzijds de compensatie van de afschaffing doorsneesystematiek heffen elkaar grotendeels op.

De effecten met betrekking tot de relatieve verandering van pensioenbedragen zijn voor alle actieven positief, mede vanwege offensiever beleggingsbeleid.

Het beperkt negatief zijn van de uitkomsten netto profijt in combinatie met het positief zijn van de verandering in verwachte pensioenbedragen maakt de uitkomsten voor actieve deelnemers naar het oordeel van sociale partners evenwichtig.

- Slapers: voor met name jonge slapers is er sprake van een relatief forse afname van netto profijt. Dit wordt echter met name verklaard door modelaannames (netto profijt is 'risico gecorrigeerd', er is sprake van een sterk oplopende rente in de scenario-set) en "incompleteheid" van het huidige contract (FTK) in dergelijke situaties (oplopende rente 6% à 7%). De afname in netto profijt geeft daarmee minder informatie over de nieuwe pensioenregeling zelf.

De effecten met betrekking tot relatieve verandering van pensioenbedrag zijn in het mediaan scenario, behoudens bij een renteschok van 100 bps (toename rente), positief.

De combinatie van het, vanuit modeloogpunt, verklaarbaar zijn van de uitkomsten in termen van verandering netto profijt en het juist positief zijn van de verwachte verandering van pensioenbedragen maakt de uitkomsten voor gewezen deelnemers naar het oordeel van sociale partners evenwichtig.

- Gepensioneerden: toename in termen van netto profijt is beperkt positief. Ook de relatieve verandering van het pensioenbedrag is, in mediaan scenario, positief. In slecht weer scenario zijn de uitkomsten beperkt negatief. De werking van de solidariteitsreserve is hier goed zichtbaar. De uitkomsten voor gepensioneerde deelnemers zijn daarmee naar het oordeel van sociale partners evenwichtig.

Gevoeligheidsanalyse: schokken dekkingsgraad

De uitkomsten worden evenwichtig geacht, omdat:

- Hogere startdekkingsgraad (130,6%): met name gepensioneerden profiteren direct van een hogere startdekkingsgraad. Bij de oudste gepensioneerden is een forse toename van het verschil in netto profijt zichtbaar, als gevolg van de keuze om bij invaren alle gepensioneerden een gelijk percentage toe te kennen. Dit is in het voordeel van de oudste gepensioneerden. Voor jongeren resulteert een klein nadeel bij een hogere dekkingsgraad. Dit nadeel is relatief beperkt.

In termen van relatieve verandering pensioenbedrag heeft een hogere startdekkingsgraad voor alle groepen een voordeel. Dit is m.n. een gevolg van het feit dat onder FTK in dat scenario nog meer buffer wordt aangehouden, wat onder WTP wél wordt toebedeeld. Om die reden achten sociale partners herverdeling welke onder netto profijt zichtbaar is (t.o.v. het basisscenario) acceptabel en daarmee de verkregen uitkomsten bij een hogere startdekkingsgraad.

- Lagere startdekkingsgraad (110,6%): hier ontstaat een tegengestelde effect: voor jongeren is er een voordeel voor de nieuwe regeling omdat in de huidige regeling eerst een buffer moet worden opgebouwd. Voor de oudere actieve deelnemers ontstaat een groter nadeel omdat er minder budget beschikbaar is voor compensatie. Het netto profijt voor gepensioneerden is nog steeds (beperkt) positief. De verandering in pensioenbedragen blijft in mediaan scenario positief.
- Nog lagere startdekkingsgraad (100,6%): Bij de dekkingsgraad van 100,6% ontstaat er voor de actieven een nadeel vanwege het wegvallen van het budget voor compensatie. Behoudens voor de allerjongste actieven (beperkte groep) is het netto profijt negatief. Ook voor gepensioneerden is het netto profijt negatief. Enerzijds door het niet initieel vullen van de solidariteitsreserve, anderzijds voor de negatieve initiële toedeling bij invaren. Nagenoeg alle deelnemers gaan er, in termen van netto profijt, op achteruit. In termen van verandering in pensioenbedragen is er echter nog steeds sprake van een voordeel, voor alle deelnemers. Wel neemt het risico op tegenvallers toe.

Sociale partners zijn van mening dat bij een startdekkingsgraad van 100,6% de doelstellingen van de transitie onvoldoende meer kunnen worden waargemaakt. Sociale partners laten de mogelijkheid open om, wanneer de dekkingsgraad daadwerkelijk een niveau bereikt waarop er vanuit de dekkingsgraad van het pensioenfonds onvoldoende gelden beschikbaar zijn om de afschaffing doorsneesystematiek te compenseren, dit alsnog via een aanvullende premie te doen.

Gevoeligheidsanalyse: schokken renteniveau

De uitkomsten worden evenwichtig geacht, omdat:

- Hogere startniveau rente (toename 100 bps): Bij een positieve schok van de startrente neemt het netto profijt van actieve deelnemers toe, als gevolg van de opbouwbe grenzing onder het FTK. Net als bij het negatieve effect (afname netto profijt) van slapers, kan dit beschouwd worden als “incompleet” zijn van het huidige contract. De effectiviteit van compensatie neemt af, doordat in euro’s bezien er minder budget beschikbaar is. Op totaalniveau bezien, zijn de netto profijt effecten voor actieven beperkt en voor inactieven in lijn met de effecten in het basisscenario. Dat geldt ook voor de effecten in termen van relatieve verandering in pensioenbedrag. Een lagere startrente heeft voor jonge deelnemers (actieven, slapers) een positief effect, doordat de rente op termijn oploopt. Voor gepensioneerden heeft een hogere startrente een positief effect, vanwege de kortere horizon.

Sociale partners achten de effecten ten opzichte van het basisscenario verklaarbaar en mede daardoor voldoende evenwichtig.

- Lagere startniveau rente (afname 100bps): Bij een negatieve schok van de startrente is het netto profijt van actieve deelnemers vergelijkbaar met het netto profijt in het basisscenario. De compensatie draagt hier positief aan bij, doordat in euro’s bezien er meer budget beschikbaar is. Voor met name jong gepensioneerden neemt het netto profijt toe, als gevolg van het grotere invaarkapitaal.

Sociale partners achten de effecten ten opzichte van het basisscenario verklaarbaar en mede daardoor voldoende evenwichtig.